

İZMİR

ORMAN GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
ALGI ARAŞTIRMASI
İZMİR ORMAN BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ ARA RAPORU

Analitik

Teknik Araştırma ve Danışmanlık Ltd. Őti.
Cinnah Caddesi Alaçam Sokak No: 33/4 06540 A.Ayrancı/ANKARA

Tel: 0 (312) 468 40 07 (pbx)

Faks: 0 (312) 468 38 19

Web: www.analitikarastirma.com.tr

E-mail: info@analitikarastirma.com.tr

ŐUBAT - 2014

ANALİTİK

İÇİNDEKİLER

Önsöz	5
Giriş	6
Yöntem	9
Anket soruları ve cevaplar	11
Anket cevaplarının eğitim, yaş ve gelir düzeyi açısından değerlendirilmesi	41
Anket sonuç raporu	87
Dünya ormancılığında algı yönetimi	93
Kaynakça	108
Sonuç ve öneriler	109

ANALITIK

ÖNSÖZ

Dünya bilgi çağına girmiştir. Bilgi çağının temel dinamiği değişim, siyasal sistemi demokrasidir. Demokrasilerde yönetimin öznesi halk, yani insandır. Çağımızda her hizmet insan odaklıdır. Her şey insan için, insanın ihtiyacını karşılamaya odaklıdır. Ormancılık yönetimi de teknikten insana doğru yönelmektedir.

Medya, toplum ve sivil örgütlerin yönetim üzerindeki etkileri gittikçe etkinleşmektedir. Medya ve STÖ'ler siyasette, yönetimde ve halkın bilinçlendirilmesinde etkin bir konuma gelmişlerdir, bu etkinlik her geçen gün artarak sürmektedir.

Ormancılık da her meslek gibi kamuoyunda tanındığı kadar güçlüdür, kamuoyunun desteğini aldığı ölçüde politikalarını uygulama alanı bulabilir. Bu nedenledir ki, demokrasinin gelişmesiyle doğru orantılı bir şekilde kamuoyu oluşturmada halkla iç içe olunmalı, medyanın ve STÖ'lerin gücünden yararlanılmalıdır. Dünün teknik odaklı uygulamaları “toplum odaklı ormancılık” a dönüşmelidir.

Ülkemizdeki temel dinamikler hızla değişmekte, sanayi toplumu değerleri, yerini bilgi toplumunun dinamiklerine bırakmaktadır. Ormancılar bu dinamikleri ve değişimi takip etmeli, buna göre gelecekteki politikalarını belirlemelidirler. İnsan odaklı ormancılık, insanların daha çok faydalandığı bir orman yönetimi; ormanları insanın sağlığına ve mutluluğuna sunan bir politikadır.

Ormancılar söylemde, “ormanlar halkındır” veya “ormanlarımız gelecek kuşaklardan alınmış emanettir” sözlerini sık sık tekrarlarlar. Ancak eylemde ormanları kimseye emanet edemezler. Bunun nedeni ormanları koruma refleksidir. Ormancılar için ormanlar her şeydir. Çağımızın değişen dinamikleri ormancıları söylem ve eylemde tutarlı olmaya zorlamaktadır.

Orman koruma, 20-30 yıl öncesine kadar büyük oranda kaçak kesimleri önleme ağırlıklıydı. Günümüzde ise koruma, yoğunlaşan, sıkışan şehirlerde orman arazisini korumaya yönelmiştir. Bu tür korumada polisiye tedbirler etkisizdir. Bu korumada toplum desteği, STÖ'ler ve medya etkilidir. Ormancılar gelişen çağın ihtiyaçlarını da göz önüne alarak koruma politikalarını gözden geçirmelidirler.

Ormancılıkta değişime ihtiyaç vardır. Geçmişin kalıplarını fırlatıp atılmalı, zihin haritası çağın değerlerini esas alarak yeniden çizilmelidir. Toplum, STÖ'ler ve medya ile sıkı bir işbirliği yapmaya ihtiyaç vardır. Bilgi çağında toplum, medya ve sivil örgütlerin gücünü yanımıza alarak, insan odaklı çağdaş ormancılık politikaları uygulanmalıdır.

Orman teşkilatı içe kapanmışlığına son vermelidir. Bu noktada halkın orman ve ormancılık algısını bilinmelidir. İnsan odaklı çalışma, “ormanlar insan içindir” söylemine uygun olmalıdır. Bu söyleme uygun eylem, toplumun algısını ve ihtiyaçlarını esas alan orman yönetimini uygulamaya koymaktır.

Ormancılar bilgi çağında teknik ormancılıkla, insan odaklı ormancılığı bir araya getirmelidirler. Bunun için toplumun ormancılıkla ilgili algısı periyodik olarak ölçülmeli, gelecek yılların orman yol haritası, toplumun isteklerine uygun çizilmelidir. Her şey geleceğe odaklanmalıdır; “hatıraları hayallerinin önüne geçmiş kurumlar çürümeye mahkûmdur.”

Bütün bu işleri yapmak için orman teşkilatının yeni bir anlayışa kavuşmasına, halkla iç içe olmasına ve zihniyet değişikliğine ihtiyaç vardır. 21. yy. değişenlerin fırsatlar yakalayacağı, değişemeyenlerin ise hep ötelenen, çözülemeyen tehditlerle yaşayacağı bir asır olacaktır.

GİRİŞ

Etrafımızı saran çevre, dünyamız büyük bir değişim içindedir. Sanayi çağının teknolojisi olan fabrika, “insan beyni”ne; bilim, bilişime; yönetim, yönetişime dönüşmüştür. Etrafımızı saran ortam içerisinde insan bütün varlıkların odağını oluşturmuştur; “her şey insan için, her şey insana göre” çağına girilmiştir.

Bu çağ bilgi çağıdır. Bu çağın temel dinamiği değişimdir. Etrafımızdaki her şey değişim içindedir. Aile küçülmüş, insanlar ferdileşmiş, eğitim ömür boyu, teknoloji insan beyni olmuş, demokrasi temsilden katılımcılığa evrilmiştir. Mesleklerini bu değişime göre dönüştürmeyenler gelecekte tehditlerle, dönüştürenler fırsatlarla yüzleşeceklerdir.

Dünyamızı saran değişim dalgası içerisinde ormancılık da büyük değişimlere gebedir. Teknik ormancılık “toplum ormancılığı”na dönüşmektedir. Gelecekte sadece teknik ormancılık uygulamaları yeterli olmayacaktır. Değişen çağın dinamikleri teknik ormancılığın yanında toplumu, insanı esas alan, ona hizmet üreten bir orman yönetimini yürürlüğe koymayı öngörmektedir.

ABD'de nüfusun %3'ü tarımda, %25'i sanayide, kalanı hizmet sektöründedir. ABD yönetimi 20 yıl sonrası için sanayide %5 nüfusla, aynı miktar sanayi üretimine ulaşmayı planlamıştır. Biz de ülkemizde teknik ormancılık uygulamalarını, hizmet satın alma ve yoğun teknoloji ağırlıklı çalışarak daha az elemanla neticelendirebiliriz. Artan eleman ve zamanı toplum ormancılığına yönlendirir; insanımızı ormanla daha çok buluşturabiliriz.

Ülke ormancılığı masaya yatırılmalı, bazı etkinlikler gözden geçirilmelidir. Mesela, orman yangınları doğal afet olarak değerlendirildiğinde, konu İçişleri Bakanlığının görevi haline gelir. 13 Orman Bölge Müdürlüğünde çalışan binlerce personelin 6 ay süreyle sadece orman yangınlarıyla uğraşması, eleman ve zaman kaybıdır. Çağımızda herkes işini yapmalıdır.

Hızlı nüfus artışı, sürekli gelişen teknoloji ve buna bağlı olarak insanların yaşam seviyesinin giderek yükselmesi sonucunda ormanlardan yararlanma şekli giderek değişmiştir. Eskiden odun üretimi amaçlı ormancılık çalışmaları yapılırken, günümüzde ormanların ekolojik ve çevresel faydaları ön plana çıkmış; toprak koruma, su üretimi, yaban hayatı, rekreasyon, biyolojik çeşitlilik, toplum sağlığı, iklim değişikliğini önleme gibi birçok fonksiyon göz önüne alınmış, toplumun ormanların fonksiyonel çıktıklarına gereksinimi artarak devam etmiştir.

İlim insanların Amazon Ormanları üzerine yaptıkları bir araştırmaya göre; orman çevresi ülkelerinde su kaynakları, enerji, gıda emniyeti ve insan sağlığı birbiriyle ilişkili bir zincir oluşturmaktaydı. Ormanların tahrip edilmesiyle bu zincir bozulmuş, hava kirliliği, kötü yönetim ve hepsinin ötesinde dünyamızı alt üst eden iklim değişikliği ortaya çıkmıştır.

Japonya'da yüzyılı aşkın bir süredir “orman terapisi” yapılmakta insanlar ormanda sağlıklarına kavuşturulmaktadır. Avrupa ve Kore'de ise orman okullarında öğrenciler eğitilmekte, öğrencilerin sosyal gelişiminde ve kimlik kazanıp kendilerine güven sağlamalarında ormanlar önem kazanmaktadır. Ormanlar insan için hayatın her alanında gittikçe belirleyici olmaktadır.

Bilgi çağı muhasebe sistemi henüz oluşmamıştır. İnsan beyninin teknoloji olmasıyla, beyindeki bilgi ve projelerin değeri muhasebeye aktarılamamıştır. Aynı şekilde yukarıda işaret ettiğimiz ormanların odun dışı sosyal, ekonomik, kültürel, çevresel ve yaşamsal fonksiyonları da

ekonomik değerlerle ifade edilememektedir. Gelecek araştırmaların en önemli konusu, her gün yeni bir faydası ortaya çıkan orman fonksiyonlarının muhasebeleştirilmesidir.

Bilgi çağında değişen bir parametre de üretimdir. Sanayi çağında bir mal veya hizmet önce üretilir, sonra müşteri aranır, pazarlanırdı. Çağımızda ise önce toplumun ihtiyacı araştırılarak, ihtiyaca uygun mal veya hizmet üretilmektedir. Türkiye'de ilk olan araştırmamız da bu maksatla yapılmakta, toplumun orman ve ormancılıkla ilgili algısı, beklentileri ülke çapında ölçülmektedir.

Elde edilecek neticeler sayısal olarak değerlendirilip sorunlar ortaya konduktan sonra, bunlarla örtüşen çözümlere gidilecektir. Bu çözümler değişen dünyanın en az 20-30 yıl sonrasının toplum ihtiyaçlarına uygun proje ve önerilerden oluşacaktır. Bu araştırma konusunda özümüz insan olup, teknikle çakişan konularda; teknikten insana doğrudur.

Günümüz ormancılığı; orman ekosisteminin verdikleriyle, toplumun ihtiyaçlarının orta noktasını bulmaktır. Bu noktada veriler teknik, ihtiyaçlar toplumsaldır. Toplumun olaya bakışı ve ihtiyaçlarının araştırılması bu bakımdan önem taşımaktadır. Araştırmamızın sonuç raporu OGM çalışanları ağısından; kendilerini toplum aynasında görme, mevcut durumu tespit, ortaya çıkacak sorunlara dünya ormancılığındaki gelişmelere paralel çözümler önerme şeklinde olacaktır.

ANALITIK

YÖNTEM

ORMAN GENEL MÜDÜRLÜĞÜ ALGI ARAŞTIRMASI

Orman Genel Müdürlüğü Koordinatörlüğünde 01/2014 tarihinde toplam 1667 kişi ile yüz yüze görüşme yöntemiyle gerçekleştirilmiştir.

Araştırmanın amacı

Orman Genel Müdürlüğünü kamuoyunun genel beklenti ve algısının ölçülmesi, beklentilerinin tespitidir.

Araştırmanın Evreni

Araştırmanın evreni İzmir Bölge Müdürlüğü'ne bağlı İzmir ve Manisa illeridir.

Adres çerçevesi ve örnekleme

Adres çerçevesi, (TÜİK) Türkiye İstatistik Enstitüsü'nün Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi (ADNKS) sonuçları kullanılarak oluşturulmuş, ayrıca pilot çalışma esnasında görülen lüzum üzerine, sivil toplum örgütleri ve OGM personeli ile odak grup toplantıları yapılmış, elde edilen bilgiler de rapora dahil edilmiştir.

Örnekleme birimi

Hane halklarından tesadüfi yöntemlerle seçilmiş 18 ve daha yukarı yaştaki bireylerle yüz yüze görüşülerek yapılmıştır. Ayrıca toplumun diğer kesimleri ile gerçekleştirilen görüşmelerden elde edilen veriler ile sayısal bir tabana oturtulamayan veriler de raporlamaya dahil edilmiştir.

Ara çıktıları

Orman Genel Müdürlüğü'nün yaptığı hizmetlerin halka ulaşp ulaşmadığının tespiti, ulaşan hizmetlere bakış açılarının belirlenmesi, ileriye dönük yapılacak hizmetlerle ilgili halkın bilgilendirilmesine yönelik tespitlerin yapılması ara çıktıları olacaktır.

ANALITIK

ANKET SORULARI ve CEVAPLAR

ORMAN GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
ALGI ARAŞTIRMASI
İZMİR ORMAN BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ ARA RAPORU

ANALITIK

SORU 1

Cinsiyet

	Sayı	Yüzde
Erkek	690	41,4
Kadın	977	58,6
Toplam	1667	100,0

Araştırmaya katılanların %41,4'ü kadın, %58,6'sı erkektir.

SORU 2

En son bitirilen okul

	Sayı	Yüzde
Okula gitmedi	37	2,23
İlkokul	291	17,57
Lise	819	49,46
Üniversite	509	30,74
Toplam	1656	100,0

Araştırmaya katılanların %17,5'i ilkokul, %49,5'i lise, %30,7'si üniversite mezunudur.

SORU 3

Yaş

	Sayı	Yüzde
18 - 30	925	55,86
31 - 45	402	24,28
46 - 60	282	17,03
60 +	47	2,84
Toplam	1656	100,0

Araştırmaya katılanların %55,9'u 18-30, %24,3'ü 31-45, %17,3'ü 46-60 ve %2,8'i 60 yaş ve üzeridir.

SORU 4

Gelir dağılımı

	Sayı	Yüzde
500 - 1000 TL	378	23,26
1001 - 3000 TL	644	39,63
3001 - 5000 TL	158	9,72
5001 TL ve Yukarısı	22	1,35
İşsiz	423	26,03
Toplam	1625	100,0

Araştırmaya katılanların %23,3'ü 500-1000 TL, %39,6'sı 1001-3000 TL gelir grubunda gelire sahiptir. İşsiz olanların oranı %26'dır.

SORU 5

Aşağıda harf sembollerle belirtilen kurumlardan hangilerini tanıyorsunuz?

	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%
Biliyor	754	50,57	1220	77,02	670	46,95	626	43,38	1597	97,32
Bilmiyor	737	49,43	364	22,98	757	53,05	817	56,62	44	2,68

PTT sembolü en çok bilinen sembol, OGM sembolü ise en az bilinen semboldür. OGM sembolünün bilinme oranı %43,4'tür. PTT kent merkezlerinde pek çok şube ile çalıştığından ve halkın devamlı olarak PTT'de işi olduğundan tanınırlık oranı en yüksek kurumdur. (%97) İkinci tanınırlık oranı yüksek olan kurum DSİ'dir.(%77) Bu yükseklik halkın barajlar etrafında piknik yapması ve DSİ algı yönetiminin başarılı olmasıyla ilgilidir. OGM, tanınırlık açısından en düşük orana sahip kuruluştur. OGM'nin, birçok piknik alanına ve dinlenme sahasına sahip olmasına rağmen tanınırlık oranında en geride kalması, algı yönetimine önem vermemesiyle izah edilebilir. Bu alanlarda daha çok OGM tabelası yerleştirilmesi, halkımızın hizmetleri kimin yaptığını öğrenmesini sağlar ve algıyı kısa sürede ileri noktalara taşır.

SORU 6

Size göre Türkiye için en faydalı iş yapan kuruluş aşağıdakilerden hangisidir?

Sayı %

411 25,35

Sayı %

493 30,41

Sayı %

202 12,46

Sayı %

233 14,37

Sayı %

282 17,4

Türkiye için en faydalı kuruluşun KGM olduğunu belirtenlerin oranı %30,4'tür. Orman Genel Müdürlüğü'nün en faydalı kuruluş olduğunu belirtenlerin oranı ise sadece %17,4'tür. Bu soruya verilen cevaplarla, 5. soruya verilen cevaplar karşılaştırıldığında, toplumumuzun bilinç düzeyinin yüksekliği ortaya çıkar. Türkiye için en faydalı iş yapan kuruluş KGM olarak algılanmaktadır. Hâlbuki tanınırlık olarak KGM 3. sırada bulunmaktaydı. Son zamanlarda yapılan bölünmüş yolların gündemi kaplaması, karayollarının faydalı iş yapma algısını güçlendirmiştir. 22 milyon hektar alanda çalışarak en ağır işleri yapan OGM'nin tanınırlık ve faydalı iş yapma algısı yetersizdir. Bu algının etkili bir algı yönetimi ile güçlendirilmesine ihtiyaç vardır.

SORU 7

Orman Genel Müdürlüğü aşağıdaki işlerden hangilerini yapar?

	Sayı	Yüzde
Ormanları tehlikelerden ve kaçakçılardan korur	1282	76,9
Ağaçlandırma yapar, ormanları geliştirir	737	44,2
Orman yangınlarını söndürür	1379	82,7
Piknik yerleri açar, halkın istifadesine sunar	1011	60,6
Yakacak odun ve kereste üretir, ülkenin odun ihtiyacını karşılar	722	43,3
Gecekonduculara arsa tahsis eder	493	29,5
Orman köylüsüne iş sahası açar	192	11,5
Turizm tesisleri için ormandan yer tahsis eder	514	30,8
Ormanda bina ve yollar yapar	374	22,4
Yanan orman alanlarını kullanıma açar	322	19,3

Orman Genel Müdürlüğü'nün görevleri arasında "Orman yangınlarını söndürür" cevabını verenlerin sayısı yüksektir. OGM'nin hangi işleri yaptığı açısından verilen cevaplar, vatandaş açısından bilinçli bir netice oluşturmuştur. Ormancılığın en önemli işleri; yangın, koruma, piknik alanları açma ve ağaçlama doğru cevaplardır. Bu konudaki toplum algısı doğrudur. Ancak cevapların içine yerleştirilen "gecekonduculara arsa tahsis eder" ve "yanan orman alanlarını kullanıma açar" şıklarına yüksek sayılarda onay verilmesi üzerinde düşünülmesi gereken ciddi bir konudur. OGM yanan alanlarla ilgili hassasiyetini topluma duyurmalı, bu yanlış algıyı tamir etmelidir. Algı yönetimi yapılırken yanan orman alanlarının derhal ağaçlandırıldığı, topluma her türlü iletişim aracı kullanılarak anlatılmalıdır.

SORU 8

Orman Genel Müdürlüğü
ormanların korunmasında; geliştirilmesinde
ve halkın hizmetine sunulmasında;

Başarılıdır

Sayı Yüzde

1264 75,96

Başarısızdır

400 24,04

Orman Genel Müdürlüğü ormanların korunmasında, geliştirilmesinde ve halkın hizmetine sunulmasında "başarılıdır" cevabını verenlerin oranı %75,9'dur. Bu sonuç bir önceki sorunun cevaplarıyla karşılaştırıldığında, birbirini destekler neticedir. Burada OGM hakettiği bir yerdedir.

SORU 9

Neden başarısızdır?

	Sayı	Yüzde
Ormanlara bakılmıyor	83	29,3
Devamlı yangın çıkıyor	40	14,1
Ağaçlandırma yok, ilgi gösterilmiyor	150	53,0
Yapılaşma sorunu	4	1,4
Diğer	6	2,1
Toplam	283	100,0

OGM'yi "başarısız" bulan %24'lük grup içerisinde "ağaçlandırma yok, ilgi gösterilmiyor" diyenlerin oranı %53 ile en büyük dilimi oluşturmaktadır. "Ormanlara bakılmadığı"nı söyleyenlerin oranı %30, "devamlı yangın çıktığı"nı, söylenenlerin oranı ise %15'dir. OGM, "ağaçlandırma yok, ilgi gösterilmiyor" diyen kesime, yaptığı yüz bin hektarları bulan ağaçlandırma çalışmalarını anlatacak yeni yollar bulmalıdır.

SORU 10

Orman vasfını kaybetmiş orman alanlarının (2B) orman dışına çıkarılarak, bu arazileri kullananlara satılmasını nasıl karşılıyorsunuz?

	Sayı	Yüzde
Yapılan doğrudur, onaylıyorum	564	34,02
Yapılan yanlıştır, onaylamıyorum	1094	65,98

Orman vasfını kaybetmiş orman alanlarının(2B) orman dışına çıkarılarak, bu arazileri kullananlara açılmasını onaylayanların oranı %34'tür. İzmir halkı, orman vasfını kaybetmiş alanların, kullanıcılarına açılmasına büyük oranda karşıdır. İzmir OBM çevresinde 2B alanlarının mevcut durumu ve kullananlara açılması konularında ciddi bir algı yönetimi çalışması yapmak gerekmektedir. Aksi takdirde 2B meselesi hem OBM, hem de OGM için Ege Bölgesi'nde olumsuz algı oluşturacak, yapılacak diğer algı düzeltme faaliyetlerini de negatif anlamda etkileyecektir.

SORU 11

Orman arazilerinin ağaçlık olmayan boş alanlarının özel şahıslara tahsis edilerek, bunların özel ağaçlama yapmalarını (ceviz, badem vs.) onaylıyor musunuz?

	Sayı	Yüzde
Onaylıyorum	1320	79,52
Onaylamıyorum	340	20,48

Orman arazilerinin ağaçlık olmayan boş alanlarının özel şahıslara tahsis edilerek, bunların özel ağaçlama yapmalarını (ceviz, badem vs.) onaylayanların oranı %79,5'tir. Boş orman alanlarının özel ağaçlandırma için tahsis edilmesi, toplumun büyük kesimlerince onaylanmaktadır. Yüzde 80'e yakın oranda toplumumuzun bu konuyu onaylaması, OGM'nin bu konudaki algı yönetimini başarıyla yaptığını göstermektedir.

SORU 12

Neden onaylamıyorsunuz?

	Sayı	Yüzde
Rant meselesi	30	16,8
Tekrar ağaçlandırma yapılmalı	143	79,9
Diğer	6	3,4
Toplam	179	100,0

Orman arazilerinin ağaçlık olmayan boş alanlarının özel şahıslara tahsis edilerek, bunların özel ağaçlama yapmalarını (ceviz, badem vs.) onaylamayanlar %20'lik küçük bir kitleyi oluşturmaktadır. Onaylamayan kitlenin küçük bir kısmı (%17) konuyu bir rant meselesi olarak değerlendirmektedir. Büyük bir kısmı ise bu alanlara yeniden ağaçlandırma yapılmasını istemektedir. Bu konuda küçük bir kitlenin muhalefet etmesi, OGM'nin algı yönetimindeki başarısına gölge düşürmez.

SORU 13

Ormanda piknik yaptınız mı, yaptıysanız ne kadar sıklıkla piknik yapıyorsunuz?

	Sayı	Yüzde
Yapmadım	336	20,23
Haftada bir defa gidiyorum	95	5,72
Ayda bir defa gidiyorum	390	23,48
Yılda bir defa gidiyorum	840	50,57

Ormanda piknik yapmadığını belirtenlerin oranı %20'dir. Yılda bir defa piknik yapanların oranı %50,5, haftada bir defa yapanların oranı %5,7, ayda bir defa piknik yapanların oranı ise %23,5'dir. "Ormanda piknik yaptınız mı?" sorusunda verilen cevaplar ilginç bulunmuştur. Ormanda hiç piknik yapmayanların oranı %20 ve yılda bir defa piknik yapanların %50'lik oranı birlikte düşünüldüğünde, halkın büyük bir kısmı piknik alanlarından istifade edememektedir. OBM bu konuda yeni projeler geliştirmeli, halkımızın ormanla daha çok buluşmasını sağlayacak yöntemler bulmalıdır.

SORU 14

Ormanda niçin daha sık piknik yapmıyorsunuz?

	Sayı	Yüzde
Piknik yerleri yetersiz, çok kalabalık	358	22,13
Giriş paralı olduğu için gitmiyorum	120	7,42
Gidecek vasıtam olmadığından gidemiyorum	269	16,63
Vaktim olmadığından gidemiyorum	871	53,83

Ormanda daha sık piknik yapamama nedeni olarak vakti olmadığını belirtenlerin oranı %53,8'dir. Araç olmadığı için daha sık piknik yapamayanların oranı %16,6'dır. Piknik yerlerini yetersiz ve kalabalık bulanların oranı da %22 ile dikkat çekici büyüklüktedir. OBM bu oranı göz önünde bulundurarak piknik yerlerinin düzenlenmesi ve işletilmesini yeniden ele almalıdır. Gidecek vasıtası olmadığı için ormana ulaşamayan vatandaşlarımızla ilgili olarak belediye ve diğer kuruluşlarla işbirliği yapılmalı, vatandaşların piknik yerlerinden faydalanmalarının önü açılmalıdır.

SORU 15

Orman Genel Müdürlüğü veya Orman İşletme Müdürlüğünde hiç işiniz oldu mu?

	Sayı	Yüzde
Evet	247	14,93
Hayır	1407	85,07

Orman Genel Müdürlüğü veya Orman İşletme Müdürlüğüne herhangi bir iş için gittiğini belirtenlerin oranı %14,9'dur. Diğer kurumlarla mukayese edildiğinde OGM'nin toplumsal iş hacmi düşüktür. OGM daha ziyade şehir dışı alanlarla çalıştığından kent merkezleriyle daha az ilgilidir.

SORU 16

Orman teşkilatında işinizle ne kadar ilgilenildi ve size yeterli ilgi gösterildi mi?

	Sayı	Yüzde
İşim çabuk bitti ve bana yeteri ilgiyi gösterdiler	108	45,19
Çok uzun sürdü, gerekli ilgiyi göstermediler	65	27,2
Çok ilgisiz, tepeden bakan bir tutumla karşılaştım	55	23,0
Diğer	11	4,6

Orman teşkilatına işi için gidenlerin %45,2'si "işim çabuk bitti ve bana yeterli ilgiliyi gösterdiler" cevabını vermiştir. OBM'de işi olanların yarıya yakını kendilerine gösterilen ilgi ve muameleden memnundur. Diğer taraftan, "çok uzun sürdü, gerekli ilgiliyi göstermediler" ve "çok ilgisiz, tepeden bakan bir tutumla karşılaştım" diyenler birlikte düşünüldüğünde yine %50'yi geçen bir orana ulaşmaktadır. Bu oranlar ortalama bir başarı grafiği oluşturmaktadır. Kamu hizmeti veren bir kurum olarak orman teşkilatı çalışanları, vatandaşa gerekli ilgiliyi göstermek, onları işleri konusunda ikna etmek durumundadır. Bu durum teşkilattaki eğitim eksikliğini göstermektedir. Teşkilat mensupları vatandaşa ilişkiler konusunda çok daha iyi eğitilmelidir.

SORU 17

Ülkemizde ormanların mülkiyeti kime aittir?

	Sayı	Yüzde
Devlete	1053	65,16
Hükümete	121	7,49
Orman Genel Müdürlüğüne	405	25,06
Şahıslara	37	2,29

Ülkemizde ormanların mülkiyetinin devlete ait olduğunu belirtenlerin oranı %65, Orman Genel Müdürlüğüne ait olduğunu belirtenlerin oranı %25'dir. Burada "Devlet" ve "OGM" algısı aynı kabul edildiğinde, %90 ile "ormanların devlete ait olduğu" algısı yerleşmiştir.

SORU 18

Size göre ülkemizde ormanlar azalıyor mu, çoğalıyor mu?

	Sayı	Yüzde
Azalıyor, gittikçe yok oluyor	1219	73,39
Çoğalıyor, gittikçe artıyor	94	5,66
Aynı kalıyor, ne azalıyor ne çoğalıyor	256	15,41
İlgilenmiyorum	92	5,54

Ülkemizde "ormanların gittikçe azaldığını ve yok olduğunu" belirtenlerin oranı %73,4'tür. "Çoğaldığını" söyleyenlerin oranı ise sadece %5'tir. Ülkemiz ormanlarını alan ve servet olarak artıran ender ülkelerden biridir. "Ormanların azaldığı" algısı, OGM açısından üzerinde dikkatle durulması, düşünülmesi gereken bir durumdur. Bu durumda resmi beyanatların ötesinde, ormancılık dışı toplum liderlerinin ve STÖ'lerin gerçeği belirtmeleri toplum üzerinde daha etkili olabilir. Bu nedenle OGM, STÖ ve toplum liderleriyle daha sıkı ilişki içinde olmalı, mesajlarını kendisi dışında bu kurum ve kişilere verdirmelidir.

SORU 19

Sizce orman yangınlarının çıkış sebebi nedir?

	Sayı	Yüzde
İnsanlar kasten ormanı yakıyor	426	25,68
İnsanların dikkatsizlikleri nedeniyle kaza ile yangın çıkıyor	640	38,58
Bilinmeyen sebeplerden yangın çıkıyor	268	16,15
Anız yakma sebebiyle çıkıyor	45	2,71
Arazi açmak için yangın çıkarılıyor	258	15,55
Enerji hatlarının birbirine değmesinden yangın çıkıyor	22	1,33

Orman yangınlarının "insanların dikkatsizliği nedeniyle" olduğunu söyleyenlerin oranı %38,6'dır. "İnsanların kasten ormanları yaktığını" söyleyenlerin oranı %25,7'dir. %25'lik kasten yakma seçeneği, %15'lik "arazi açmak için yangın çıkarılıyor" seçeneğiyle birlikte düşünüldüğünde, %yüzde 40'lık bir "kasıt" oranına ulaşılmaktadır ki, bu oran son derece düşündürücüdür.

SORU 20

Yanan orman arazileri, yangın sonrasında ne yapılıyor?

	Sayı	Yüzde
Yeniden ağaçlandırılarak ormana kazandırılıyor	557	33,82
Bu araziler güçlü kişilere veriliyor	406	24,65
Olduğu gibi bırakılarak kaderine terk ediliyor	316	19,19
Fikrim yok	368	22,34

Yanan orman arazilerinin, yangın sonrasında "yeniden ağaçlandırılarak ormana kazandırıldığını" belirtenlerin oranı %33,8, bu konuda fikri olmayanların oranı %22,3'tür. "Olduğu gibi bırakılarak kaderine terk ediliyor" diyenler ile "güçlü kişilere veriliyor" diyenlerin %45'lik toplam oranı son derece yüksektir. Toplumun neredeyse yarısı, yanan alanların yeniden ağaçlandırıldığına inanmamaktadır. Yanan alanlarla ilgili algı yanlışlığı-eksikliği üzerinde mutlaka çalışılmalı, yanan alanların bir metrekaresinin bile hiç kimseye verilmediği, mutlaka ve derhal ağaçlandırıldığı kamuoyuna etkin bir şekilde anlatılmalıdır. Bu algının düzeltilmesi, ormanı yakarak arazi açabileceğini ya da arsa kazanabileceğini düşünen kötü niyetli kişilere karşı caydırıcı bir etki de oluşturacaktır.

SORU 21

Orman yangınıyla karşılaştığınızda aşağıdaki numaralardan hangisini çevirerek, yangından Orman Genel Müdürlüğünü haberdar edersiniz?

	Sayı	Yüzde
Alo 155	70	4,27
Alo 110	304	18,55
Alo 177	1169	71,32
Alo 156	96	5,86

Orman yangınıyla karşılaşıldığında "alo 177" numarasının aranması gerektiğini belirtenlerin oranı %71,3'tür. "Alo 177" deneklerin büyük bir çoğunluğunca bilinmektedir. OGM "alo 177"nin duyurulması konusunda başarılıdır.

SORU 22

Orman yangınlarını söndürmede en etkili kuruluş hangisidir?

	Sayı	Yüzde
Çevre belediyeler	92	5,58
Orman Genel Müdürlüğü	473	28,68
İtfaiye	963	58,4
Türk Silahlı Kuvvetleri ve Jandarma	121	7,34

“Orman yangınlarını söndürmede en etkili kuruluş hangisidir?” sorusuna “Orman Genel Müdürlüğü” cevabı verenlerin oranı yüzde 28'dir. Ancak, yüzde 58'lik bir oranda da, “İtfaiye” cevabı verilmektedir. Burada, halkımızın “yangını itfaiye söndürür” genel kanaatinin etkili olduğu düşünülmektedir. “İtfaiye”den kastedilenin “Orman Genel Müdürlüğü yangınla mücadele birimleri” mi, yoksa Orman Genel Müdürlüğü dışındaki birimler mi olduğu muğlâktır. “Çevre belediyeler” ve “Türk Silahlı Kuvvetleri ve Jandarma” seçeneklerinin düşük oranlarda kalması, halkımızın Orman Genel Müdürlüğü Yangınla Mücadele birimlerini de “İtfaiye” olarak değerlendirdiği ve ifade ettiğini akla getirmektedir. Yine “Orman Genel Müdürlüğü hangi işleri yapar” sorusuna yüksek oranlı verilen “orman yangınlarını söndürür” cevabı, OGM yangınla mücadele birimlerinin itfaiye olarak algılandığına işaret etmektedir. Yaptığımız odak grup toplantılarında bir OGM personeli “biz canımızı dişimiz takarak yangınlarla mücadele ediyoruz, çevre belediyelerden 1-2 itfaiye aracı gelip yol kenarında duruyor, millet de yangını onlar söndürdü sanıyor” ifadesini kullanmıştır. Bu personel, orman yangınlarıyla mücadele eden kurumun OGM olduğunun halkımız tarafından bilinmediğini düşünmekte, doğrusunun halka anlatılması gerektiğine inanmaktadır. OGM, orman yangınlarıyla mücadele birimlerinde çok karmaşık bir terminoloji kullanmaktadır. Bu terminoloji basitleştirilerek, “orman itfaiyesi” markası oluşturulmalıdır. Bu sayede, OGM personeli ve halkımızdaki algı karışıklığının önüne geçilebilecektir.

SORU 23

Meşe, çam, göknar, kayın gibi orman ağacı fidanlarını hangi kurum yetiştirir?

	Sayı	Yüzde
Ziraat İşleri Müdürlüğü	447	27,03
Orman Genel Müdürlüğü	672	40,63
Karayolları Genel Müdürlüğü	105	6,35
Tema Vakfı	430	26.00

Meşe, çam, göknar, kayın gibi orman ağacı fidanlarını yetiştiren kurumun OGM olduğunu belirtenlerin oranı %40, Tema Vakfı olduğunu belirtenlerin oranı %26'dır. Soruda özellikle "orman ağacı" belirtilmesine rağmen bu oranların çıkması, OGM'nin bu konuda da algı yönetimini başaramadığını göstermektedir. Yüzmilyonlarca fidan yetiştiren bir teşkilatın kendini anlatamaması, algı yönetimini uygulamaya aktaramadığının delilidir. OGM bu konuda da toplum önderlerini, STÖ'leri ve medyayı fidanlıklara taşımalı, yetiştirdiği fidanları onlar vasıtasıyla topluma göstermelidir. İnsanımızın gördüğüne inandığı hiç bir zaman unutulmamalıdır.

SORU 24

Topraklarımızı yağmur ve rüzgarın yok ettiği erozyonu önleyici hizmetleri kim yapar?

	Sayı	Yüzde
Ziraat mühendisleri	369	22,47
Orman mühendisleri	712	43,36
Maden mühendisleri	60	3,65
Tema Vakfı gibi sivil toplum kuruluşları	501	30,51

Topraklarımızı yağmur ve rüzgârın yok ettiği erozyonu önleyici hizmetleri orman mühendislerinin yaptığını belirtenlerin oranı %43, ziraat mühendislerinin yaptığını ifade edenlerin oranı %22'dir. Erozyon konusu toplumca bilinmektedir. OGM bu konuda birçok çalışmaya imza atmıştır. Ancak burada da kendini anlatamama vardır. Çakıt Projesi dünya çapında başarı kazanmış bir uygulamadır. Ancak bu Projeden haberdar olan çok az bir kitle vardır. Araştırmamızda deneklerin %43'ü erozyonu önleyici hizmeti yapan kuruluş olarak OGM'yi algılamışlardır. Ancak Tema Vakfı ve ziraat mühendisleri birlikte düşünüldüğünde %53'lük bir orana ulaşılmaktadır ki, bu yüksek oran erozyon konusunda OGM çalışmalarının vatandaşa daha iyi anlatılması gerektiğini göstermektedir.

SORU 25

Milyonlarca ağaç dikerek, ormanlar kurarak, ülkemizi yeşillendiren sizce hangi kurumdur?

	Sayı	Yüzde
Tema Vakfı	867	52,55
Karayolları Genel Müdürlüğü	105	6,36
Orman Genel Müdürlüğü	624	37,82
Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü	54	3,27

Milyonlarca ağaç dikerek, ormanlar kurarak, ülkemizi yeşillendiren kurumun Tema Vakfı olduğunu ifade edenlerin oranı %52, OGM olduğunu belirtenlerin oranı %37'dir. Ağaçlandırma konusu ele alındığında algı tamamen farklı istikamettedir. Tema Vakfı hemen hemen hiç ağaçlama yapmadığı halde, en çok ağaçlama yapan kurum olarak algılanmaktadır. Yüzbinlerce hektar ağaçlama yapan OGM ise Tema Vakfının gerisinde kalmaktadır. Bu durum OGM çalışanlarının morallerini bozmaktadır. İşte bu noktada algı yönetiminin önemi ortaya çıkmaktadır. OGM her türlü aracı kullanarak algı yönetimini sağlamalıdır. Bu konuda değişik ülke orman teşkilatlarının yaptıklarına bir göz atmakta yarar vardır. Diğer ülke uygulamalarından ülkemizle çakışan şartlarda olanları ülkemizde de gerçekleştirebilir, onlardan esinlenerek kendi özgün uygulamalarımızı geliştirebiliriz.

SORU 26

Ormanları ve ormanlardaki yaban hayatını kim korur?

	Sayı	Yüzde
 Polis	112	6,76
 Jandarma	293	17,67
 Orman muhafaza memuru	1210	72,98
 Belediye zabıtası	43	2,59

Ormanları ve ormanlardaki yaban hayatını "orman muhafaza memuru"nun koruduğunu söyleyenlerin oranı %73'dür. Ormancı denildiğinde halkın algısında orman muhafaza memuru vardır. Bu nedenle toplum orman muhafaza memuru ve ormancıyı birleştirmektedir. "Ormanları ormancılar korur" algısı yüksek oranda toplum bilincine yerleşmiştir.

SORU 27

Sizce ormanların yönetiminde siyasi tercihler etkili oluyor mu?

	Sayı	Yüzde
Evet, siyasiler müdahale ediyor	603	36,33
Hayır, siyasiler karışmıyor	205	12,35
Siyasiler kısmen etkili	415	25
Fikrim yok	437	26,33

Ormanların yönetiminde siyasi tercihlerin etkili olduğunu belirtenlerin oranı %36, siyasilerin karışmadığını belirtenlerin oranı %12, bu konuda fikri olmayanların oranı ise %26'dır. Toplum, siyasetin ormanların yönetiminde etkili olduğuna inanmaktadır.

ANALITIK

ANKET CEVAPLARININ EĞİTİM, YAŞ ve GELİR DÜZEYİ AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ

ORMAN GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
ALGI ARAŞTIRMASI
İZMİR ORMAN BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ ARA RAPORU

ANALITIK

Eğitim durumuna gore; aşağıda harf sembollerle okuyacağım kurumlardan hangilerini tanıyorsunuz?

	İlkokul	Lise	Üniversite	Okula gitmedi	
	Biliyor Bilmiyor	42,3 57,7	56,4 43,6	61,9 38,1	62,2 37,8
	Biliyor Bilmiyor	62,2 37,8	75,6 24,4	88,4 11,6	58,1 41,9
	Biliyor Bilmiyor	35,9 64,1	42,6 57,4	60,8 39,2	5,6 94,4
	Biliyor Bilmiyor	37,5 62,5	50,8 49,2	58,3 41,7	59,5 40,5
	Biliyor Bilmiyor	96,2 3,8	97,0 3,0	98,4 1,6	97,3 2,7

Halkla doğrudan ilişkileri nedeniyle PTT'nin tanınırlık oranı oldukça yüksektir.

Yaş durumuna göre; aşağıda harf sembollerle okuyacağım kurumlardan hangilerini tanıyorsunuz?

		18-30	31-45	46-60	61 +
	Biliyor	52,5	57,2	66,3	38,3
	Bilmiyor	47,5	42,8	33,7	61,7
	Biliyor	78,8	76,6	73,0	64,3
	Bilmiyor	21,2	23,4	27,0	35,7
	Biliyor	42,9	54,0	51,7	35,0
	Bilmiyor	57,1	46,0	48,3	65,0
	Biliyor	49,8	53,2	52,1	44,7
	Bilmiyor	50,2	46,8	47,9	55,3
	Biliyor	97,1	97,5	97,8	95,7
	Bilmiyor	2,9	2,5	2,2	4,3

Yaş gruplarına göre bakıldığında, 61 yaş ve üstündekilerin farklılıkları PTT üzerinde yoğunlaşmakta ve % 97,1'lere ulaşmaktadır.

Eğitim durumuna gore; Turkiye için en faydalı iş yapan kuruluş aşağıdakilerden hangisidir?

	İlkokul	Lise	niversite	Okula gitmedi
Posta İşleri Genel Mudrlg	22,5	27,8	22,0	33,3
Karayolları Genel Mudrlg	32,0	29,6	32,7	2,8
Toprak Mahsulleri Ofisi Genel Mudrlg	11,3	13,1	12,7	8,3
Devlet Su İşleri Genel Mudrlg	19,0	11,7	13,9	47,2
Orman Genel Mudrlg	15,1	17,7	18,8	8,3

Tüm eğitim gruplarındaki bireylerin Orman Genel Mudrlgn konusundaki farkındalığı düşüktür.

Eğitim durumuna gre Orman Genel Mdrlğ ormanların korunmasında, geliştirilmesinde ve halkın hizmetine sunulmasında;

	İlkokul	Lise	Üniversite	Okula gitmedi
Başarılıdır	77,6	77,8	70,5	100,0
Başarısızdır	22,4	22,2	29,5	100,0

Tüm eğitim düzeyindeki bireyler, Orman Genel Mdrlğn ormanların korunmasında, geliştirilmesinde ve halkın hizmetine sunulmasında başarılı bulunmaktadır.

Eğitim durumuna gre orman vasfını kaybetmiş orman alanlarının (2B) orman dışına çıkarılarak, bu arazileri kullananlara satılmasını nasıl karşılıyorsunuz?

	İlkokul	Lise	Üniversite	Okula gitmedi
Yapılan doğrudur, onaylıyorum	41,2	33,7	30,3	45,9
Yapılan yanlıştır, onaylamıyorum	58,8	66,3	69,7	54,1

Orman vasfını kaybetmiş orman alanlarının(2B) orman dışına çıkarılarak, bu arazileri kullananlara satılmasını onaylayan ilkokul mezunlarının oranı % 41,2, üniversite mezunlarının oranı % 30,3'dür.

Gelir durumuna göre orman vasfını kaybetmiş orman alanlarının (2B) orman dışına çıkarılarak, bu arazileri kullananlara satılmasını nasıl karşılıyorsunuz?

	500-1000TL	1001-3000TL	3001-5000TL	5001+TL	İşsiz
Yapılan doğrudur, onaylıyorum	32,0	33,1	33,5	50,0	39,0
Yapılan yanlıştır onaylamıyorum	68,0	66,9	66,5	50,0	61,0

Tüm gelir gruplarındaki kişiler orman vasfını kaybetmiş orman alanlarının(2B) orman dışına çıkarılarak, bu arazileri kullananlara satılmasını onaylamamaktadır.

Eğitim durumuna göre orman arazilerinin ağaçlık olmayan boş alanlarının özel şahıslara tahsis edilerek, bunların özel ağaçlama yapmalarını (ceviz, badem vs.) onaylıyor musunuz?

	İlkokul	Lise	niversite	Okula gitmedi
Onaylıyorum	77,7	82,9	74,4	86,5
Onaylamıyorum	22,3	17,1	25,6	13,5

Tüm eğitim düzeylerindeki bireyler, orman arazilerinin ağaçlık olmayan boş alanlarının özel şahıslara tahsis edilerek, bunların özel ağaçlama yapmalarını (ceviz, badem vs.) onaylamaktadır.

Gelir durumuna göre orman arazilerinin ağaçlık olmayan boş alanlarının özel şahıslara tahsis edilerek, bunların özel ağaçlama yapmalarını (ceviz, badem vs.) onaylıyor musunuz?

	500-1000 TL	1001-3000 TL	3001-5000 TL	5001+ TL	İşsiz
Onaylıyorum	77,8	80,3	76,9	81,8	79,8
Onaylamıyorum	22,2	19,7	23,1	18,2	20,2

Tüm gelir düzeylerindeki bireyler, orman arazilerinin ağaçlık olmayan boş alanlarının özel şahıslara tahsis edilerek, bunların özel ağaçlama yapmalarını (ceviz, badem vs.) onaylamaktadır.

Eğitim durumuna gore; ormanda piknik yaptınız mı, yaptıysanız ne kadar sıklıkla piknik yapıyorsunuz?

	İlkokul	Lise	Üniversite	Okula gitmedi
Yapmadım	19,7	19,3	21,3	34,3
Haftada bir defa gidiyorum	8,3	5,8	4,1	8,6
Ayda bir defa gidiyorum	20,7	23,4	24,6	20,0
Yılda bir defa gidiyorum	51,4	51,5	50,0	37,1

Hiç okula gitmemiş kişilerde hiç piknik yapmama oranı % 34,3 üniversite mezunlarında bu oran % 21,3'dur.

Gelir durumuna göre; ormanda piknik yaptınız mı, yaptıysanız ne kadar sıklıkla piknik yapıyorsunuz?

	500-1000 TL	1001-3000 TL	3001-5000 TL	5001+TL	İşsiz
Yapmadım	22,5	20,4	18,5	22,7	17,8
Haftada bir defa gidiyorum	7,7	5,3	8,3	9,1	3,1
Ayda bir defa gidiyorum	21,0	24,3	24,8	18,2	24,0
Yılda bir defa gidiyorum	48,8	50,1	48,4	50,0	55,1

Tüm gelir gruplarında yılda bir defa piknik yapanların oranı %50'ye yakındır.

Ormanda piknik yaptınız mı, yaptıysanız ne kadar sıklıkla piknik yapıyorsunuz ve ormanda niçin daha sık piknik yapmıyorsunuz? sorularının çapraz sonuçları

	Yapmadım	Haftada bir defa gidiyorum	Ayda bir defa gidiyorum	Yılda bir defa gidiyorum
Piknik yerleri yetersiz, çok kalabalık	27,8	33,6	19,5	10,9
Giriş paralı olduğu için gitmiyorum	10,5	8,0	4,8	3,6
Gidecek vasıtam olmadığından gidemiyorum	20,2	18,9	23,0	14,8
Vaktim olmadığından gidemiyorum	41,5	39,5	52,6	70,7

Hiç piknik yapmamış olan bireyler "vakit olmadığı için" piknik yapamadığını belirtmiştir.

Eğitim durumuna gore; ormanda niçin daha sık piknik yapmıyorsunuz?

	İlkokul	Lise	Üniversite	Okula gitmedi
Piknik yerleri yetersiz, çok kalabalık	18,0	14,4	16,4	16,7
Giriş paralı olduğu için gitmiyorum	24,1	16,1	12,6	35,7
Gidecek vasıtam olmadığından gidemiyorum	20,0	21,3	13,5	23,8
Vaktim olmadığından gidemiyorum	37,8	48,1	57,5	23,8

Hiç okula gitmemiş bireylerin % 35,7'si "piknik alanları paralı" olduğu için daha sık piknik yapamadığını belirtmiştir.

Gelir durumuna göre ormanda niçin daha sık piknik yapmıyorsunuz? sorusunun çapraz sonuçları

	500-1000TL	1001-3000TL	3001-5000TL	5001+TL	İşsiz
Piknik yerleri yetersiz, çok kalabalık	22,1	22,1	28,1	9,5	20,6
Giriş paralı olduğu için gitmiyorum	7,4	7,2	5,2	19,0	7,8
Gidecek vasıtam olmadığından gidemiyorum	17,8	14,1	14,4	14,3	20,6
Vaktim olmadığından gidemiyorum	52,7	56,6	52,3	57,1	51,0

1001-3000 TL gelir grubundaki bireylerin % 56'sı "vakit olmadığından pikniğe" gidemediğini belirtmiştir.

Orman Genel Müdürlüğü veya Orman İşletme Müdürlüğünde hiç işiniz oldu mu? sorusuna; eğitim durumuna göre cevap verenler

	İlkokul	Lise	Üniversite	Okula gitmedi
Evet	25,8	16,8	16,6	22,0
Hayır	74,2	83,2	83,4	78,0

İlkokul mezunu bireylerin % 25,8'inin Orman Genel Müdürlüğü veya Orman İşletme Müdürlüğünde işi olmuştur.

Orman Genel Müdürlüğü veya Orman İşletme Müdürlüğünde hiç işiniz oldu mu? sorusuna gelir durumuna göre cevap verenler

	500-1000 TL	1001-3000 TL	3001-5000 TL	5001+TL	İşsiz
Evet	13,6	14,2	20,1	36,4	14,5
Hayır	86,4	85,8	79,9	63,6	85,5

3001-5000 TL gelir grubundaki bireylerin %20,1'inin Orman Genel Müdürlüğü veya Orman İşletme Müdürlüğünde işi olmuştur.

Orman teşkilatında işinizle ne kadar ilgilenildi ve size yeterli ilgi gösterildi mi? sorusuna eğitim durumuna göre cevap verenler

	İlkokul	Lise	Üniversite	Okula gitmedi
İşim çabuk bitti ve bana yeteri ilgiyi gösterdiler	43,3	41,7	51,2	33,3
Çok uzun sürdü, gerekli ilgiyi göstermediler	23,3	24,2	32,1	33,3
Çok ilgisiz, tepeden bakan bir tutumla karşılaştım	30,0	27,5	14,3	33,3
Diğer	3,3	6,7	2,4	0,0

OGM personeli ile halk arasındaki iletişimin eğitim düzeyi ile yakın ilişkisi tabloda görülmektedir.

Orman teşkilatında işinizle ne kadar ilgilenildi ve size yeterli ilgi gösterildi mi? sorusuna gelir durumuna göre cevap verenler

	500-1000TL	1001-3000TL	3001-5000TL	5001+TL	İşsiz
İşim çabuk bitti ve bana yeterli ilgiyi gösterdiler	42,0	48,2	51,6	62,5	38,3
Çok uzun sürdü, gerekli ilgiyi göstermediler	34,0	24,7	22,6	37,5	26,7
Çok ilgisiz, tepeden bakan bir tutumla karşılaştım	20,0	23,5	22,6	0,0	26,7
Diğer	4,0	3,5	3,2	0,0	8,3

Genelde tüm gelir gruplarındaki ilgi ortalama bir iletişim başarısına işaret etmektedir.

Ülkemizde ormanların mülkiyeti kime aittir? sorusuna eğitim durumuna göre cevap verenler

	İlkokul	Lise	Üniversite	Okula gitmedi
Devlete				
Hükümete	56,8	66,3	68,8	54,1
Orman Genel Müdürlüğüne	11,9	6,6	5,9	13,5
Şahıslara	28,1	24,7	23,7	29,7
	3,2	2,4	1,6	2,7

Hiç okula gitmemiş bireylerin % 54'ü, üniversite mezunlarının % 68,8'i ormanların mülkiyetinin devlete ait olduğunu belirtmiştir.

Size göre ÷lkemizde ormanlar azalıyor mu,
çoğalıyor mu? sorusuna
eğitim durumuna g÷re cevap verenler

	İlkokul	Lise	Üniversite	Okula gitmedi
Azalıyor, gittikçe yok oluyor	72,5	71,4	78,1	52,8
Çoğalıyor, gittikçe artıyor	7,2	5,3	5,3	5,6
Aynı kalıyor, ne azalıyor ne çoğalıyor	15,1	17,9	12,2	11,1
İlgilenmiyorum	5,2	5,4	4,3	30,6

Tüm eğitim gruplarındaki bireyler ormanların gittikçe azaldığını, yok olduğunu belirtmişlerdir.

Size göre ülkemizde ormanlar azalıyor mu, çoğalıyor mu? sorusuna gelir durumuna göre cevap verenler

	500-1000TL	1001-3000TL	3001-5000TL	5001+TL	İşsiz
Azalıyor, gittikçe yok oluyor	75,6	73,8	71,5	63,6	71,3
Çoğalıyor, gittikçe artıyor	7,7	4,7	1,9	18,2	6,7
Aynı kalıyor, ne azalıyor ne çoğalıyor	11,9	16,5	20,9	4,5	15,7
İlgilenmiyorum	4,8	5,0	5,7	13,6	6,4

Tüm gelir gruplarındaki bireyler, ormanların gittikçe azaldığını, yok olduğunu düşünmektedirler.

Sizce orman yangınlarının çıkış sebebi nedir? sorusuna yaş durumuna göre cevap verenler

	18-30	31-45	46-60	61+
İnsanlar kasten ormanı yakıyor	24,7	26,4	24,9	39,1
İnsanların dikkatsizlikleri nedeniyle kaza ile yangın çıkıyor	39,6	38,9	35,6	37,0
Bilinmeyen sebeplerden yangın çıkıyor	13,7	16,7	24,9	8,7
Anız yakma sebebiyle çıkıyor	2,8	2,5	2,5	4,3
Arazi açmak için yangın çıkarılıyor	17,6	14,5	11,4	8,7
Enerji hatlarının birbirine değmesinden yangın çıkıyor	1,6	1,0	0,7	2,2

Bu tablo da diğer tablolarla örtüşmektedir. Burada da dikkatsizlik nedeniyle yangın çıkıyor seçeneği tüm yaş gruplarında en yüksek orana sahiptir.

Sizce orman yangınlarının çıkış sebebi nedir? sorusuna eğitim durumuna göre cevap verenler

	İlkokul	Lise	Üniversite	Okula gitmedi
İnsanlar kasten ormanı yakıyor, İnsanların dikkatsizlikleri nedeniyle kaza ile yangın çıkıyor	26,2	25,8	25,2	22,2
Bilinmeyen sebeplerden yangın çıkıyor	42,1	38,9	36,9	30,6
Anız yakma sebebiyle çıkıyor, Arazi açmak için yangın çıkarılıyor, Enerji hatlarının birbirine değmesinden yangın çıkıyor	17,2	16,3	15,4	16,7
	1,4	2,9	3,2	2,8
	12,1	14,5	18,5	22,2
	1,0	1,6	0,8	5,6

Tüm eğitim grupları soruya en yüksek oranda dikkatsizliğin sebep olduğunu belirtmiştir.

Sizce orman yangınlarının çıkış sebebi nedir? sorusuna gelir durumuna göre cevap verenler

	500-1000TL	1001-3000TL	3001-5000TL	5001+TL	İşsiz
İnsanlar kasten ormanı yakıyor	24,8	26,7	25,9	27,3	22,6
İnsanların dikkatsizlikleri nedeniyle kaza ile yangın çıkıyor	38,9	39,6	40,5	27,3	38,7
Bilinmeyen sebeplerden yangın çıkıyor	16,8	15,9	17,1	27,3	15,4
Anız yakma sebebiyle çıkıyor	1,6	2,3	4,4		3,8
Arazi açmak için yangın çıkarılıyor	17,3	14,8	12,0	9,1	16,4
Enerji hatlarının birbirine değmesinden yangın çıkıyor	0,5	0,6		9,1	3,1

Bu tabloda gelir düzeyleri farklılık gösterse de dikkatsizlik seçeneği en yüksek düzeyde algılanmaktadır.

Yanan orman arazileri, yangın sonrasında ne yapılıyor? sorusuna eğitim durumuna göre cevap verenler

	İlkokul	Lise	Üniversite	Okula gitmedi
Yeniden ağaçlandırılarak ormana kazandırılıyor	32,4	35,2	33,5	13,9
Bu araziler güçlü kişilere veriliyor	21,4	23,9	27,2	30,6
Olduğu gibi bırakılarak kaderine terk ediliyor	17,9	19,6	19,8	16,7
Fikrim yok	28,3	21,2	19,4	38,9

Eğitim düzeylerindeki farklılığa rağmen "yeniden ağaçlandırılıyor" seçeneği en yüksek orana sahiptir.

Yanan orman arazileri, yangın sonrasında ne yapılıyor? sorusuna gelir durumuna göre cevap verenler

	500-1000TL	1001-3000TL	3001-5000TL	5001+TL	İşsiz
Yeniden ağaçlandırılarak ormana kazandırılıyor	28,5	33,0	39,9	33,3	37,8
Bu araziler güçlü kişilere veriliyor	28,7	24,8	26,6	19,0	19,5
Olduğu gibi bırakılarak kaderine terk ediliyor	18,9	19,8	15,2	9,5	20,2
Fikrim yok	23,9	22,4	18,4	38,1	22,4

Bu tablo da diğerlerini desteklemekte ve algının en yüksek düzeyde "yeniden ormana kazandırıldığı" seçeneği her gelir düzeyinde önemli oranda görülmektedir.

Orman yangınıyla karşılaştığınızda aşağıdaki numaralardan hangisini çevirerek, yangından Orman Genel Müdürlüğünü haberdar edersiniz? sorusuna eğitim durumuna göre cevap verenler

	İlkokul	Lise	Üniversite	Okula gitmedi
Alo 155	7,1	4,8	2,0	
Alo 110	19,6	20,3	16,2	2,8
Alo 177	66,4	69,4	76,5	86,1
Alo 156	6,8	5,5	5,3	11,1

Tüm eğitim düzeylerinde ALO 177 orman yangın hattı eşit oranlarda ve yüksek düzeyde bilinmektedir. OGM'nin bu konuda başarılı olduğu açık bir şekilde ortadadır.

Orman yangınlarını söndürmede en etkili kuruluş hangisidir? sorusuna eğitim durumuna göre cevap verenler

	İlkokul	Lise	Üniversite	Okula gitmedi
Çevre belediyeler	4,9	6,4	4,7	5,6
Orman Genel Müdürlüğü	29,0	27,2	32,2	19,4
İtfaiye	60,8	59,5	54,2	69,4
Türk Silahlı Kuvvetleri ve Jandarma	5,2	6,9	8,9	5,6

Tüm eğitim gruplarındaki bireyler, OGM ve itfaiye seçeneklerini birlikte düşünmektedirler.

Orman yangınlarını söndürmede en etkili kuruluş hangisidir? sorusuna yaş durumuna göre cevap verenler

	18-30	31-45	46-60	61+
Çevre belediyeler	6,3	4,3	5,4	4,3
Orman Genel Müdürlüğü	28,9	29,3	27,5	30,4
İtfaiye	57,7	59,1	60,9	45,7
Türk Silahlı Kuvvetleri ve Jandarma	7,1	7,3	6,2	19,6

Tüm yaş gruplarında itfaiye seçeneğinin yüksek oranda çıkması bu konuda bir algı karışıklığının varlığına işaret etmektedir.

Meşe, çam, göknar, kayın gibi orman ağacı fidanlarını hangi kurum yetiştirir? sorusuna yaş durumuna göre cevap verenler

	18-30	31-45	46-60	61+
Ziraat İşleri Müdürlüğü	28,1	25,4	24,5	29,8
Orman Genel Müdürlüğü	38,3	41,3	44,7	42,6
Karayolları Genel Müdürlüğü	5,1	7,2	9,6	2,1
Tema Vakfı	27,8	25,4	20,2	25,5

Orman Genel Müdürlüğü'nün fidan yetiştirme konusundaki algısı tüm yaş gruplarında düşüktür.

**Meşe, çam, göknar, kayın gibi orman ağacı fidanlarını
hangi kurum yetiştirir? sorusuna
eğitim durumuna göre cevap verenler**

	İlkokul	Lise	Üniversite	Okula gitmedi
Ziraat İşleri Müdürlüğü	27,1	28,4	26,1	35,1
Orman Genel Müdürlüğü	44,0	38,3	41,3	40,5
Karayolları Genel Müdürlüğü	5,8	6,6	6,5	
Tema Vakfı	23,0	26,6	26,1	24,3

Bu tabloda yüksek oranda OGM seçeneğinin işaretlenmesi sevindiricidir.

Meşe, çam, göknar, kayın gibi orman ağacı fidanlarını hangi kurum yetiştirir? sorusuna gelir durumuna göre cevap verenler

	500-1000TL	1001-3000TL	3001-5000TL	5001+	TLİŞSİZ
Ziraat İşleri Müdürlüğü	29,3	25,4	33,5	27,3	26,4
Orman Genel Müdürlüğü	44,2	42,5	36,7	31,8	35,7
Karayolları Genel Müdürlüğü	4,8	5,7	7,6	13,6	8,3
Tema Vakfı	21,7	26,2	22,2	27,3	29,6

Gelir düzeyine göre de OGM seçeneği yüksek oranda farkındalık yaratmaktadır.

Topraklarımızı yağmur ve rüzgarın yok ettiği erozyonu önleyici hizmetleri kim yapar? sorusuna eğitim durumuna göre cevap verenler

	İlkokul	Lise	Üniversite	Okula gitmedi
Ziraat mühendisleri	30,6	22,2	21,2	35,1
Orman mühendisleri	40,2	43,2	44,6	29,7
Maden mühendisleri	5,5	3,3	2,9	2,7
Tema vakfı gibi sivil toplum kuruluşları	23,7	31,3	31,2	32,4

Eğitim düzeyi arttıkça farkındalık da doğru orantılı olarak artmaktadır.

Topraklarımızı yağmur ve rüzgarın yok ettiği erozyonu önleyici hizmetleri kim yapar sorusuna gelir durumuna göre cevap verenler

	500-1000 TL	1001-3000 TL	3001-5000 TL	5001+TL	İşsiz
Ziraat mühendisleri	24,9	24,7	27,8	13,6	19,1
Orman mühendisleri	43,1	42,5	44,3	45,5	41,8
Maden mühendisleri	2,4	3,1	3,2	9,1	5,2
Tema vakfı gibi sivil toplum kuruluşları	29,6	29,7	24,7	31,8	33,8

Gelir düzeyine göre de oran, OGM farkındalığı üzerinde yoğunlaşmaktadır.

**Milyonlarca ağaç dikerek, ormanlar kurarak,
ülkemizi yeşillendiren sizce hangi kurumdur ? sorusuna
eğitim durumuna göre cevap verenler**

	İlkokul	Lise	Üniversite	Okula gitmedi
Tema Vakfı	43,8	52,7	57,3	47,2
Karayolları Genel Müdürlüğü	2,8	7,0	7,9	
Orman Genel Müdürlüğü	50,3	36,3	32,4	52,8
Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü	3,1	4,0	2,4	

İlkokul mezunlarının % 50,3'ü, hiç okula gitmemiş bireylerin % 52,8'i ülkemizde ormanları kuran ve yeşillendiren kurumun OGM olduğunu söylerken, üniversite mezunlarının %57,3'ü Tema Vakfı cevabını vermiştir.

Milyonlarca ağaç dikerek, ormanlar kurarak,
ülkemizi yeşillendiren sizce hangi kurumdur?
sorusuna gelir durumuna göre cevap verenler

	500-1000TL	1001-3000TL	3001-5000TL	5001+TL	İşsiz
Tema Vakfı	54,3	52,0	41,4	40,9	56,3
Karayolları Genel Müd.	4,3	6,2	8,3	13,6	7,5
Orman Genel Müd.	40,6	39,0	46,5	36,4	30,5
Devlet Su İşleri Genel Müd.	0,8	2,8	3,8	9,1	5,8

Gelir durumuna göre de OGM ile Tema Vakfı eşit düzeyde farkındalık göstermektedir. OGM'nin bu konudaki tanıtım çalışmalarını gözden geçirmesi gerekmektedir.

Ormanları ve ormanlardaki yaban hayatını kim korur? sorusuna eğitim durumuna göre cevap verenler

	İlkokul	Lise	Üniversite	Okula gitmedi
Polis	5,5	6,5	5,5	35,1
Jandarma	18,0	18,4	17,2	8,1
Orman muhafaza memuru	74,4	71,7	75,7	54,1
Belediye zabıtası	2,1	3,3	1,6	2,7

Yaban hayatını koruma konusundaki Orman Muhafaza Memuru algısının yüksek oranda çıkması sevindiricidir.

Ormanları ve ormanlardaki yaban hayatını kim korur? sorusuna gelir durumuna göre cevap verenler

	500-1000TL	1001-3000TL	3001-5000TL	5001+TL	İşsiz
Polis	6,7	7,2	7,0	22,7	4,7
Jandarma	21,6	14,5	13,9	18,2	21,1
Orman muhafaza memuru	69,1	76,6	76,6	59,1	70,1
Belediye zabıtası	2,7	1,7	2,5		4,0

Tüm gelir gruplarında orman muhafaza memuru seçeneği yüksektir.

Sizce ormanların yönetiminde siyasi tercihler etkili oluyor mu? sorusuna eğitim durumuna göre cevap verenler

	İlkokul	Lise	Üniversite	Okula gitmedi
Evet, siyasiler müdahale ediyor	29,0	35,5	42,0	35,1
Hayır, siyasiler karışmıyor	18,3	12,1	9,9	2,7
Siyasiler kısmen etkili	17,6	26,4	28,2	8,1
Fikrim yok	35,2	26,0	19,9	54,1

Hiç okula gitmemiş bireylerin %35,1'i, üniversite mezunlarının % 42'si ormanların yönetiminde siyasi tercihlerin etkili olduğunu belirtmiştir.

Sizce ormanların yönetiminde siyasi tercihler etkili oluyor mu? sorusuna gelir durumuna göre cevap verenler

500-1000TL 1001-3000TL 3001-5000TL 5001+TL İşsiz

Evet, siyasiler müdahale ediyor	36,1	38,4	38,0	45,5	32,1
Hayır, siyasiler karışmıyor	14,6	11,1	10,8	13,6	13,1
Siyasiler kısmen etkili	22,5	28,3	26,6	18,2	22,6
Fikrim yok	26,8	22,2	24,7	22,7	32,3

Tüm gelir gruplarında siyasilerin orman yönetimine müdahil olmadığı algısı düşüktür.

**OGM'yi başarılı/başarısız bulanların
orman vasfını kaybetmiş orman alanlarının (2B)
orman dışına çıkarılarak, kullananlara
satılmasına bakışı**

	Başarılıdır	Başarısızdır
Yapılan doğrudur, onaylıyorum	38,0	22,8
Yapılan yanlıştır onaylamıyorum	62,0	77,3

OGM'yi başarısız bulanlar, 2B arazilerinin orman dışına çıkarılarak satılmasına da onay vermemektedirler.

**OGM'yi başarılı/başarısız bulanların
orman arazilerinin ağaçlık olmayan boş alanlarının
özel şahıslara tahsis edilerek,
özel ağaçlama (ceviz badem vs.) yapmalarına bakışı**

	Başarılıdır	Başarısızdır
Onaylıyorum	85,8	59,5
Onaylamıyorum	14,2	40,5

Orman Genel Müdürlüğünü başarısız bulanların %40'ı ağaçlık olmayan boş orman arazilerinin ağaçlandırma için özel şahıslara tahsis edilmesine karşıdırlar.

OGM'yi başarılı/başarısız bulanlara göre; orman yangınlarını söndürmede en etkili kuruluş

	Başarılıdır	Başarısızdır
Çevre belediyeler	5,2	6,8
Orman Genel Müdürlüğü	28,6	29,1
İtfaiye	59,2	55,9
Türk Silahlı Kuvvetleri ve Jandarma	7,0	8,1

Orman Genel Müdürlüğünü başarılı bulanların yüzde 60'lık kesimi, orman yangınlarını itfaiyenin söndürdüğünü düşünmektedir. Vatandaşlarımızın "itfaiye" genel algısını OGM yerine ikame ettiği düşünülmektedir.

OGM'yi başarılı/başarısız bulanlara göre; ormanların yönetiminde siyasi tercihlerin etkisi

	Başarılıdır	Başarısızdır
Evet, siyasiler müdahale ediyor	31,0	52,8
Hayır, siyasiler karışmıyor	12,4	12,3
Siyasiler kısmen etkili	26,8	19,3
Fikrim yok	29,8	15,8

OGM'yi başarısız bulanlar, başarılı bulanlara göre daha yüksek oranda siyasilerin orman yönetimine karıştığını düşünmektedir.

ANALITIK

ANKET SONUÇ RAPORU

ORMAN GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
ALGI ARAŞTIRMASI
İZMİR ORMAN BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ ARA RAPORU

ANALITIK

ANKET SONUÇ RAPORU

Yüz yüze yapılan anket sonuçları incelendiğinde aşağıdaki genel değerlendirmelere yer verilmiştir. Şöyle ki;

Denekler tarafından verilen cevaplar açık bir şekilde, toplumun orman ve ormancılık konusunda bilinçli olduğunu göstermektedir. Ormancılarının yaptığı hizmetlerin neler olduğu, hangi kurumun daha çok tanındığı, kurumların tanınması ile faydalı hizmet yapmasının farkının ayırdına varıldığı anket cevaplarından anlaşılmaktadır. Denekler çok tanınan kurumlarla, başarılı hizmet yapan kurumları bilinçli bir şekilde ayırt etmekte, doğru algılamaktadırlar. Konuya OGM açısından bakıldığında, kendini anlatamayan, yaptıklarını topluma ulaştıramayan bir kurum hüviyeti taşımaktadır.

Genel ormancılık hizmetlerinin yapılmasında toplum OGM'yi %76 oranında başarılı bulmaktadır. Ancak ormancılıkta özele inildikçe orman yangınları, ağaçlama ve 2B sorunun çözüm şekli konusunda toplumda bilgi eksikliğinden kaynaklanan olumsuz algı bulunmaktadır.

2B konusunda İzmir halkında negatif bir algı oluşmuştur, toplum 2B alanlarının satışı şeklinde bir çözüme %66 oranında karşı çıkmaktadır. Hâlbuki 2B alanlarına sahip olanlar şimdiye kadar bedelsiz olarak kullanmaktaydılar. Devlet bu alanları satışa sunarak toplum yararına gelir elde etmektedir. 2B alanlarına sahip olanların da oldukça makul tutulan fiyatlara itiraz etmesi göz önüne alındığında yapılan işin doğru olduğu anlaşılmaktadır. Ancak bu durum OGM tarafından halka anlatılamamış, halk yeterince bilgilendirilememiştir. Bunun neticesi olarak halkta yanlış algı oluşmuş, “acaba birilerine peşkeş mi çekiliyor” şüphesi doğmuştur.

Boş orman alanlarının özel sektöre ağaçlandırılması konusunda toplum çoğunluğu bilinçli bir şekilde (%80) ile OGM'nin uygulamalarını onaylamaktadır. Bu soruya verilen cevapların bu yükseklikte onaylanması toplumun konuya bilinçli bir şekilde yaklaştığını göstermektedir. Bir taraftan basında yıllardır tartışılan ve halkta negatif imaj yaratılan 2B çözümüne halkın karşı olması, diğer yünden boş orman alanlarının ağaçlama amaçlı özel şahıslara verilmesinin büyük bir çoğunlukla onaylanması algı yönetiminin önemini ortaya koymaktadır.

Piknik yapamayan veya yılda bir kere piknik yapanların oranı %71'e yakındır. Bu durumda toplumun büyük bir kısmı ormanlardan, orman içi dinlenme yerlerinden yeterince istifade edememektedir. Piknik yapamayanlara, niçin piknik yapamadıkları sorulduğunda, %54 oranında piknik yapmak için vakitlerinin olmadığını ifade etmişlerdir. Deneklerin %16'sı vasıtaları olmadığı için, %7'si piknik alanları paralı olduğu için, %22'si piknik yerlerini yetersiz ve kalabalık buldukları için ormanda piknik yapmamakta-yapamamaktadırlar. Toplumun başta toplum sağlığı olmak üzere ormanlardan faydalanmasını temin etmek devletin görevidir. Bu nedenle OBM, İl Sağlık Müdürlüğü ve Belediyelerle işbirliği yaparak insanlara orman içi dinlenme yerlerine taşınmalıdır.

İzmir'de 4 milyonun üzerinde insan yaşamaktadır. Toplumun %71'lik bir kısmı piknik alanlarından çeşitli nedenlerle istifade edememektedir. Orman içi alanlarda insanların çeşitli aktivitelerde bulunması toplum sağlığı açısından tartışılmaz bir iyileştirme neticesi sağlamaktadır. Bu nedenle Sağlık İl Müdürlüğü ve Belediye, ormancılarla yakın ilişki içinde bulunmak durumundadır. İzmir OBM, ormanları yeniden planlandırmalı, idare amaçları halkın ihtiyaçlarına göre yeniden belirlenmelidir.

İzmir halkının %15'i orman idaresi ile iş ilişkisi içinde olmuştur. Bu da göstermektedir ki, İzmir OBM'de ormanla işi olanların oranı oldukça düşüktür. İzmir Orman İdaresinde işi olan ve OBM çalışanlarıyla ilişkiye giren vatandaşlardan %45'i bu ilişkiden memnun olmuş, işi başarılı bir şekilde takip edilmiştir. Geriye kalan gruptan %50'lik bir toplum kesimi ise verilen hizmetten memnun olmamışlar, kendilerine iyi muamele yapılmadığı, işlerinin samimiyetle takip edilmediği kanaatine varmışlardır. İzmir orman teşkilatı bu açıdan başarısız bir hizmet görmektedir. Bu algının ormancılık algısına yansımaları kaçınılmazdır. Bu nedenle yönetim bu soruna en kısa sürede çözüm getirmeli, vatandaşa daha iyi hizmet verilmeli, algı düzeltilmelidir.

Görevi halka hizmet olan kamu kurumlarının bu hizmeti yeterince yapmayarak vatandaşın tepkisine hedef olması, eğitim eksikliği ile açıklanacak bir konudur. Bu nedenle OBM, elemanlarını ilişki yönetimi konusunda bir eğitimden geçirmeli, halka daha iyi hizmet etmenin yollarını ortaya koymalıdır.

Ormanların kime ait olduğu konusunda devlet vurgusunun %90'ı bulması, "Alo yangın 177"yi %71'lik bir oranla bilmeleri deneklerin bu konudaki bilinç düzeylerini ortaya koymaktadır. İyi anlatılan ve topluma indirgenen hususlar toplumca bilinmektedir. Ormanların kime ait olduğu algısının %7 ile Hükümete ait çıkması bir yönüyle siyasi olarak değerlendirilirse de, diğer yönüyle toplumun devletle hükümet arasındaki farkı ayırt edememesiyle ilgilidir.

Ormanlarımız alan ve hacim olarak devamlı bir artışın içindedir. Bu konu ülke ormancılarının gururla her yerde konuştuğu, herkese anlattığı bir başarıdır. Ancak konuyu vatandaşın algısı açısından incelediğimizde, vatandaşlara sorduğumuzda %73'lük bir toplum kesimi, ormanların azaldığı algısına sahiptir. Ormanlarımızın arttığı algısına sahip toplum kesimi sadece %5'dir. Burada gerçek bir negatif algı yönetimi vardır. Bu negatif algının en önemli nedeni orman yangınlarıdır.

Yaz mevsimi geldiğinde siyaset tatile girdiğinden, orman yangınları medyanın değişmez gündemini oluşturmaktadır. "Ciğerlerimiz yanıyor!", "ormanlarımız yok oluyor!", "her yer ateş içinde!" gibi manşetler gazetelerde her gün yer almaktadır. Ormanların bu şekilde yok olduğunu zanneden vatandaşlarımız ormanların yanarak yok olduğu algısına sahip olmaktadır. Diğer yandan Türkiye Akdeniz ülkeleri içinde en başarılı orman yangınlarıyla mücadele programı yürütmesine rağmen, bu konuda da kendini ifade edememektedir.

Bu tür yanlış algıların giderilmesi için yeni bilgi ve beceriye ihtiyaç duyulmaktadır. Değişen toplum yapısı iyi analiz edilerek değerlendirilmeli, ormancılık anlayışında aynı paralelde bir yapı geliştirilmelidir. Bu algı ormancılar açısından toplumu dinlemek ve anlamak için çaba harcanması gerektiğini göstermektedir.

Ormanlarımızın artmasına rağmen toplumumuzda azalıyor algısının oluşması, bu konuda OGM algı yönetiminin başarısızlığını ortaya koymaktadır. Dünya ülkeleri ormancıları bu tür noksanlıkları önlemek için ciddi anlamda algı yönetimi kurmuşlar, vatandaşlarına doğruları anlatarak onların desteklerini kazanmaya çalışmışlardır.

“Yanan orman arazileri yangın sonrası ne yapılıyor?” sorusuna verilen cevaplar dikkat çekicidir. %33'lük bir kesim “yeniden ağaçlandırılıyor” derken, %24'lük bir toplum kesimi “bu arazilerin güçlü kişilere verildiği” algısına sahiptir. Hiçbir alanın orman yangını sonrası verilmeyip tamamen ağaçlandırıldığı gerçeğine karşılık, %24'lük bir yanlış algının ortaya çıkması büyük öneme sahiptir. Bu konunun dikkatle incelenmesi gerekmektedir. Bu algının nedenlerini tartışarak, çözüm yoluna gidilmesi en doğru yoldur. İzmir OBM orman yangınları sonrası iletişimi daha iyi kurmalı, yangın alanlarında yapılan çalışmalarını STÖ'lere ve basına göstermeli, onları bizzat bu alanlara götürmelidir. Daha önce yanmış alanların nasıl ağaçlandırıldığını bizzat basına göstermeli, onları doğru bilgilendirmelidir.

“Orman yangınlarını söndürmede en etkili kuruluş hangisidir?” sorusuna “Orman Genel Müdürlüğü” cevabı verenlerin oranı yüzde 28'dir. Ancak, yüzde 58'lik bir oranda da, “itfaiye” cevabı verilmektedir. Burada, halkımızın “yangını itfaiye söndürür” genel kanaatinin etkili olduğu düşünülmektedir. “İtfaiye”den kastedilenin, “Orman Genel Müdürlüğü yangınla mücadele birimleri” mi, yoksa Orman Genel Müdürlüğü dışındaki birimler mi olduğu muğlâktır. “Çevre belediyeler” ve “Türk Silahlı Kuvvetleri ve Jandarma” seçeneklerinin düşük oranlarda kalması, halkımızın, Orman Genel Müdürlüğü Yangınla Mücadele birimlerini de “itfaiye” olarak değerlendirdiği ve ifade ettiğini akla getirmektedir. Yine “Orman Genel Müdürlüğü hangi işleri yapar” sorusuna yüksek oranlı verilen “orman yangınlarını söndürür” cevabı, OGM yangınla mücadele birimlerinin itfaiye olarak algılandığına işaret etmektedir. Yaptığımız odak grup toplantılarında bir OGM personeli “Biz canımızı dişimiz takarak yangınlarla mücadele ediyoruz, çevre belediyelerden 1-2 itfaiye aracı gelip yol kenarında duruyor, millet de yangını onlar söndürdü sanıyor.” ifadesini kullanmıştır. Bu personel, orman yangınlarıyla mücadele eden kurumun OGM olduğunun halkımız tarafından bilinmediğini düşünmekte, doğrusunun halka anlatılması gerektiğine inanmaktadır. OGM, orman yangınlarıyla mücadele birimlerinde çok karmaşık bir terminoloji kullanmaktadır. Bu terminoloji basitleştirilerek, “orman itfaiyesi” markası oluşturulmalıdır. Yangınla mücadele birimlerinin bütün ekipman (uçak, helikopter, arazöz, dozer, telsiz, kürek, vs.) ve personeli, (bölge müdürü, şef, mühendis, işçi) “orman itfaiyesi” markasını üzerinde taşımalıdır. Bu sayede, OGM personeli ve halkımızdaki algı karışıklığının önüne geçilebilecektir.

“Orman fidanlarını hangi kurum yetiştirir?”, “erozyonu kim önler?” denildiğinde birinci çıkan kuruluş OGM olmaktadır. Ancak “milyonlarca ağaç dikerek, ormanlar kurarak, ülkemizi yeşillendiren hangi kuruluştur?” sorusuna verilen cevaplarda %52 TEMA Vakfı, %37 OGM algısı oluşmaktadır. Bu durum açıkça göstermektedir ki, bir işi yapmak kadar, algıyı yönetmek de büyük öneme sahiptir.

ANALITIK

DÜNYA ORMANCILIĞINDA ALGI YÖNETİMİ

ORMAN GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
ALGI ARAŞTIRMASI
İZMİR ORMAN BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ ARA RAPORU

ANALITIK

TOPLUM ORMANCILIĞININ DÜNYANIN ÇEŞİTLİ ÜLKELERİNDEKİ UYGULAMALARI

Bütün dünyada ormancılar algı yönetimi açısından başarısızdırlar. Bu eksiklikleri tamamlamak için dünyanın çeşitli ülkelerinde çeşitli uygulamalar yapılmaktadır. Her ne kadar her ülkenin ormancılık şartları farklılık gösterse de bazı konularda çakışan noktaları ortaya koymak mümkündür. Bu nedenle dünyada ormancılık algı yönetimiyle ilgili bazı örnekler çok kısa ve öz olarak değerlendirilmiştir. Bu değerlendirmenin, ormancılığımızla diğer ülke ormancılığının mukayesesi açısından olumlu neticeler vermesi beklenmektedir.

1-FRANSA'DA GÖNÜLLÜ İTFAİYECİLİK (1)

Fransa'da orman yangınlarını söndürmekle görevli kuruluş İçişleri Bakanlığıdır. Savunma Bakanlığı da gözetleme için personel temini ve jandarma birlikleriyle orman yangınlarını söndürme hizmetlerine destek vermektedir.

Fransa'da yangın söndürme hizmetlerini itfaiye teşkilatı sürdürmektedir. İtfaiye teşkilatı ülkenin yoğunlukla kırsal kesimlerinde olmak üzere ülke çapında örgütlenmiştir. İtfaiye teşkilatının %80'ni gönüllü itfaiye erlerinden oluşur. Rakamlarla vermek gerekirse, ülke çapında 244.000 itfaiyecinin 205.000'i gönüllü itfaiyecidir. Gönüllü itfaiyeciler ciddi bir eğitime tabi tutulduğundan profesyonel olanlarla eşdeğer hizmet görürler.

Dünya çapında olaya bakıldığında aşağıdaki tabloda görüldüğü gibi dünya ülkelerinde gönüllü itfaiyecilik oldukça yaygındır. Bilhassa kırsal kesimde ve köylerde profesyonel itfaiyeciler gelinceye kadar yangına müdahale edilmekte, yangının büyümesi önlenmektedir.

ÜLKELER	GÖNÜLLÜ İTFAİYECİ SAYISI	PROFESYONEL İTFAİYECİ SAYISI
Avusturya	273.670	11.330
Almanya	1.139.400	70.870
İspanya	10.420	2.560
ABD	804.200	278.300
Lüksemburg	6.000	215
Fransa	205.000	39.000

*Yenitürk, N. Ünlü, A. Tarı, E. İlki, A. Türk itfaiye Teşkilatının Yeniden Yapılandırılması için bir model önerisi, İTÜ, AYM. 2002

Fransa'da orman yangınlarına müdahale için orman yangın komiteleri kurulmuştur. Bu komitelerin sorumlulukları valilik genelgesiyle tanımlanmış, belediye meclis kararıyla onaylanmıştır. Ana konuları orman yangınlarının önlenmesi, halkın bilinçlendirilmesi ve yangına ilk müdahale olan, resmi birimlere tamamlayıcı olarak faaliyet gösteren yerel fahri örgütlenmelerdir. Üyelerinin hepsi gönüllü olarak sorumluluklarını yerine getirirler.

Orman yangın komite üyelerine belediyeler tarafından telsiz, büro, yangın söndürme malzemeleri ve 600 litreye kadar kapasiteli hafif arazözler verilmektedir. Almanya'da itfaiye teşkilatı araçlarını gençleştirirken eskilerini gönüllü itfaiye komitelerine vermektedir. Bu araçlarla

ilgili her türlü bakım ve tasarruf belediyelere aittir. Gönüllülerin eğitimi, uzmanlık alanlarına göre, başta itfaiye ve orman idaresi olmak üzere bakanlık birimleri, jandarma, Kızılhaç ve valilik tarafından verilmektedir. Gönüllü itfaiyecilere maaş ödenmemekte, masrafları karşılanmaktadır. Ülkelere göre çeşitli uygulamalar görülmekte; tedavi masrafları karşılanmakta, genel veya çağrı başına ücret, kaza tazminatları veya emekli ikramiyeleri verilmektedir.

Komite üyelerinin temel görevi; ihbar etme, bilgilendirme ve hafif müdahaledir. Yangının ilk evresi geniş bitkisel alana henüz yayılmadığı andır. Bu evre hafif arazözlerle etkili müdahalenin yapılabileceği zaman birimidir. Bu evrede gönüllüler itfaiye birimleri gelinceye kadar yangının büyümemesi için ellerindeki bütün imkânları kullanırlar. ABD'nin gönüllü itfaiyecilik uygulaması ile her yıl 37,2 Milyar Dolar tasarruf ettiği söylenmiştir.

2-KORE'DE 21. YY. ORMANCILIK POLİTİKALARI (2)

İyileşen hayat standartları sebebiyle boş zaman aktiviteleri için talep ve çeşitli ormancılık hizmetlerine olan ilgi, şimdiki refah arayışı trendi içinde artıyor. Bu yüzden, orman parkları oluşturmaya odaklanan mevcut politikadan, ormanları daha yoğun kullanmaya yönelik etkinlikler, şifa ve eğitim programları gibi çeşitli hizmetlerle bağlantılı olarak ormancılık çevresel hizmetlerinin (forest enviromental services) sağlanmasını hedefleyen bir politikanın benimsenmesi öngörülmüştür.

Ormanlardaki terapi alanları genişletilmelidir: Kısa dönemli ziyaretler, uzun dönemli konaklamalar ve çok işlevli ortamda boş zaman aktiviteleri. Ayrıca ormanların terapi fonksiyonlarının azamileştirilmesi için programlar geliştirilmesi gereklidir. Rekreatyonel dağ sporlarına olan talep çeşitlenmiştir ve kullanıcı sayısında önemli bir artış olduğundan dolayı, rekreatyonel dağ sporları altyapısının genişletilmesi ve iyileştirilmesi gerekmektedir.

Ormancılık politikalarının öncelikleriyle ilişkili olarak; “orman ekosisteminin korunması” (%32,3) birinci, “rekreatyon ve orman terapisi” (%19,9) ikinci, “kent ormanları” (%16,2) üçüncü gelmektedir. Sonuçlar ormancılık çevresel hizmetlerine olan ilgiyi ortaya çıkarmıştır.

Güney Kore'de 957 okul ormanı vardır; 47 ilköğretim okulu, 24 ortaokul, 15 yüksekokul ve engelli öğrenciler için 2 özel okulu kapsayan 88 okul ormanı 2011 yılında yeni inşa edilmiştir.

Okul ormanları özellikle okulda öğrencilerin olumsuz davranışlarını hafifleterek sevecen (humane) bir eğitim mekânı sağlamaktadır. Ayrıca okul ormanları şehir alanlarının çevre sağlığının arttırılmasına katkıda bulunmaktadır.

Orman Çevresel Hizmetleri için Politikalar ve Sorunlar

Orman çevresel hizmetlerinin tanınması bağlamında, kamu farkındalık anketi sonuçlarından görülmüştür ki, insanlar ormanları sadece rekreasyon aktiviteleri için bir alan olarak görmemekte, spor, eğitim ve orman terapisi gibi pek çok hizmeti sağlayan boş zamanlarını geçirecek bir kompleks olarak görmektedirler. Sonuç olarak, ormanlar ve sağladığı hizmetler için talep önemli ölçüde artmıştır.

Ormanın çevresel hizmetlerine olan talebin çeşitlenmesi ile ormanları ziyaret eden katılımcıların yaş profilleri çocuktan yaşlılara değişim göstermektedir. Bu yüzden, orman çevresel hizmetlerinin hedefinin, bir orman deneme sahasını, orman terapisi ve eğitim gibi insanlara çeşitli hizmetler sağlayacak bir komplekse dönüştürülmesi gerekmektedir. Buna ilaveten ormanlar, çocuklar, gençler, yaşlılar, engelliler ve hastaların taleplerini karşılamak gayesiyle uzmanlaşmış hizmetler sağlamalıdır.

Gençliğin Orman Eğitiminin Güçlendirilmesi

Gençlik orman eğitim programlarını etkinleştirmek için, federal ve yerel yönetimler ormanların yöneticileri ile istişare ederek orman eğitim alanlarını genişletmektedirler. Gençlik orman eğitim programlarının artırılmasına ilaveten, sistemli eğitim programları geliştirilmesine ve **ormanlar konusunda uzman öğretmenlerin yetiştirilmesine** ihtiyaç bulunmaktadır.

Gençlerin duygusal sağlığı üzerinde ormanların olumlu etkilerine odaklanacak gençlik orman eğitim programları geliştirilmelidir. Orman katılım ve eğitimi için hükümet, pek çok okul ormanları inşa etmeli ve okul sonrası programlar gibi gençler için çeşitli eğitim programları geliştirmelidir.

Sistemli Program Geliştirilmesi ve Orman Terapi Alanlarının Yaygınlaştırılması

Orman alanları üç şekilde kullanarak genişletilmelidir: kısa süreli ziyaretler, orta ve uzun dönem konaklamalar ve çok amaçlı bir ortamda boş zaman etkinlikleri. Şehre yakın oturanların kısa süreli ziyaretinde ormanlar, yürüyüş parkuru ve rekreasyon alanı olarak kullanılır. Kısa süreli ziyaretlerde bulunan ormanlar kentsel alanların yakınında bulduklarından, bu ormanların kent ormanları ile bağlantılı olmaları gerekir.

Hükümet mevcut orman köyleri arasında seçim yaparak insan sağlığı için uygun orman alanlarını iyileştirip geliştirmekte ve orman terapi programına uygun orman alanlarına odaklanmaktadır. Orman tedavi imkânları ve konaklama sağlayan çok amaçlı komplekslere sahip ormanlar, hem kısa vadeli hem de uzun vadeli ziyaretçiler için kullanılabilir.

Ormanlarda sağlıklı ve hasta kişiler için orman terapi programları geliştirilmesi, orman terapi programlarına katılan sayısını arttırmada yardımcı olur. Yaşlılık (geriatrik) ve strese bağlı hastalıklara yakalanmaya elverişli kent sakinleri ve işçiler sorun kaynağıdır ve bu nedenle, bu kişilerin sağlık şartlarının iyileştirilmesi için iyileştirme ve rekreasyon programları geliştirilmesi

önemlidir. Alerjik, astım vb. hastalıklar, duygusal bozukluklar, kanser, vb. gibi çevresel hastalıklar için alternatif tıbbi tedavi olarak orman terapi programları, bu hastalıkların iyileştirilmesinde etkili olabilir. **Orman terapi programının gayesi, dağ köylerindeki çeşitli tesisler, yerel gıda ve turistik mekanların ihtiyaç sahibi insanlar için birleştirildiği bir entegre hizmet programı sağlanmasıdır.**

Bileşik Ormanlık Çevresel Hizmetlerinin Desteklenmesi için Stratejiler

Ormanlık çevresel hizmetlerinin desteklenmesi için aşağıda yer alan bazı anahtar stratejiler şunlardır:

1. Orman terapisi, eğitim, katılım ve dağ sporlarını kapsayan ormanlık çevresel hizmetlerine olan talep çeşitlendiği için Kore Ormanlık Birimi'nin bu hizmetleri mekânsal olarak birleştirmesi gerekmektedir. Mevcut orman hizmet programları, her program farklı bir yerde olduğundan dolayı, diğer programlardan kopuktur. Mekânsal olarak birleştirilmiş orman hizmet programları, bir orman hizmet programını diğer programlarla birleştirerek orman hizmet programlarının etkinliğini ve kalitesini arttırabilir. Örneğin, rekreasyon ormanlarındaki orman terapi programları dağ köylerindeki katılımcı programlarla entegre edilebilir veya okul ormanları ve kent ormanları aynı yerdeki gençliğin orman eğitimi için birleştirilebilir.
2. Gençler, yaşlılar, özürülüler ve hastalar için, ormanlık çevresel hizmetleri, her bir gruba uygun hizmeti verebilecek şekilde uzmanlaştırılmalıdır. Bunun için, iyi eğitilmiş öğretmenler, uzmanlar ve sistemik eğitim programlarına ihtiyaç bulunmaktadır.
3. Orman terapisi hizmet kalitesini artırmak için, bir kamu belgelendirme sisteminin kurulması gerekmektedir.
4. Etkin bir şekilde çeşitli paydaşların görüşlerini entegre etmek için bölgesel bir yönetim sistemi kurulmalıdır. Bölgesel orman kaynakları, orman terapisi ve katılımcı dağ köyü programları için kullanıldığında yerel bir ortak yönetim sistemi işletilebilir. Yerel halkın gönüllü olarak orman çevre hizmetlerinin yönetimine katılımının teşvik edilmesiyle, bu kaynaklar ekonomik ve sosyal açıdan etkin bir şekilde yönetilebilir.

3-DANİMARKA'DA ORMAN OKULLARI

“Çocukların araştırması için bir konu gündemi veya problemle başlayan” diğer açık hava eğitimleriyle karşılaştırıldığında orman okulları genellikle “çocuğun ilgisine göre yönlendirilir” (çocuk tarafından başlatılan öğrenme). Ana sınıfı yaşındaki çocuklarda orman okullarının ana amacı, tüm duylara hitap ederek merakı ve araştırmayı teşvik etmeyi, doğal çevrede çocukları yetkili kılmayı ve mekânsal farkındalık ve motor becerileri teşvik etmeyi kapsar.

Özgürlük ve mesuliyet bileşimi, güven sorunu yaşayan veya davranışları sorunlu çocuklar için özellikle yararlıdır. Çocuk başına düşen yetişkin sayısının yüksek olmasıyla, çocuklar, ağaca çıkmak ve ateş yakmak gibi genellikle yasaklanan faaliyetleri güvenli bir şekilde tecrübe

edebilirler. Program, çocukların güven ve özgürlük içerisinde büyümelerini ve yeteneklerini arttırmalarını sağlar.

Danimarka'da orman anaokullarına katılan çocuklar, okullarına güçlü sosyal becerilerle, etkin bir şekilde grup çalışması yeteneklerini geliştirmiş olarak ve genel olarak kendi yetenekleri çerçevesinde öz saygı ve güvenlerini kazanmış olarak dönmektedirler. (3)

4-İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ VE CARBON YUTAKLARI

Uluslararası Ormancılık Günü

BM Genel Kurulu'nun 28/11/2012 tarihli kararıyla oluşturulmuş ve ilk defa 21 Mart 2013 tarihinde düzenlenmiştir. Her yıl 21 Mart'ta gerçekleştirilecek etkinliğin; ormanlara ve iklim değişikliğine ilgileri olan insanların, gelecekteki iklim değişikliğini hafifletme ve uyum sağlama stratejilerine, ormanların etkin kullanımını sağlamada görüşlerini paylaşmaları ve bir arada çalışmaları için dünyanın öncü küresel platformlarından birisi olması hedeflenmektedir. (4)

Kent Ormanları Tesisi

Dünya nüfusunun yaklaşık 3,5 milyarlık kısmının kentlerde yaşadığı belirtilmektedir. Şehir ormanları hava kirliliğini azaltma, çok yüksek ve düşük sıcaklıkları ılımanlaştırma, estetik görünüm oluşturma gibi hizmetler sunmaktadır. CO2 ile ilişkili olarak kentler ve civarlarındaki ağaç ve ormanlar iki yönlü bir rol oynamaktadır. Öncelikle diğer ormanları da karbon depolar. İkinci ve daha önemli olanı ise kent ağaç ve ormanların mikro iklimi düzenlemeleridir. Bu şekilde aşırı sıcaklıkları ılımanlaştırmak suretiyle ısınma ve serinleme amaçlı enerji kullanımının azalmasına yardımcı olurlar.

Biokütle İçinde Bağlanan Karbonun Atmosfere Geri Dönüşününün Geciktirilmesi

Ormanlar bağladıkları karbonu bazen yüzlerce yıl bünyesinde tutma özelliklerinden ötürü diğer ekosistemlerden üstündür. Şöyle ki, tarım alanlarında bağlanan karbon fotosentezi yapan bitkinin türüne göre üretim döneminin sonunda ya doğrudan çürüyerek, ya da insan ve hayvanlar tarafından tüketilerek, çok kısa bir zaman (bazen 3 aylık bir mevsim, bazen 1 yıl) sonra tekrar doğaya dönmektedir. Aynı süreler mera bitkileri tarafından bağlanan karbon içinde geçerlidir. En fazla bir yıl içinde CO2 halinde tekrar atmosfere dönmektedirler. Ormanlarda bağlanan karbonun CO2 halinde doğaya dönmesi ise termik santrallere yakıt sağlayan enerji ormanlarında bile en az yüz yıldır. Bu süreler odun ürünün kullanım yerine ve üretim süresine bağlı olarak 3-4 yüzyıla kadar uzayabilmektedir.

Öneriler

Küresel iklim değişimi kısaca; son 15 yıl içinde atmosferin doğal yapısında fosil yakıt tüketimi ormansızlaşmayı doğurmaktadır. Ormansızlaşma ve arazi kullanım değişikliği ile insan etkisiyle oluşan karmaşık süreç sonucu atmosferdeki CO2 düzeyinin yükselmesiyle iklimde ortaya

çıkan değişimlerdir. Bu nedenle küresel ısınmayı önlemenin ya da en azından geciktirmenin tek yolu atmosferden emilen CO2 miktarını giderek arttırmamızdır. Ormanlar hem diğer ekosistemlere oranla daha fazla CO2 tüketmeleri ve hem de bağladıkları karbonu çok uzun süre bünyelerinde tutmalarından ötürü, bu sorunu önlemede en etkili araç olarak görölmektedir.

Ormanları bu amaç doğrutusunda işletmek için öngörülen en önemli uygulamalar:

- 1- Orman alanlarını genişletmek,
- 2- Çok yaşlı ormanları süratle gençleştirerek biokütle üretim performanslarını arttırmak,
- 3- Yeni kurulan ormanlarda hızla gelişen ve üretim kapasitesi yüksek olan ağaç türlerini kullanmak,
- 4- Orman kuruluşlarını olabildiğince değişik ve yaşlı ve düşey kapalı hale getirip buna uygun amenajman metotları ile işleterek, orman ekosistemlerinde belirli bir karbon miktarını sürekli muhafaza etmek şeklinde belirlenebilir.(5)

CO2 emisyonların azaltılmasında önemli bir rol oynayan ormanlar doğal nedenlerden çok insan etmeni yüzünden tahrip olmaktadır. Bu bozulmayı ortadan kaldırmak için orman alanlarında yaşayan insanların etkin katılımını sağlayacak bütüncül projeler uygulanmalıdır. Bu çerçevede doğal kaynak tahribatı ile birlikte ormansızlaşmanın oluşturabileceği zararlar konusunda halk bilinçlendirilmelidir. Sivil toplum örgütleri desteklenmeli ve onlara ormansızlaşmanın getireceği sonuçlar hakkında gerekli bilgilendirme yapılmalıdır.

Atmosferik CO2 birikimin azaltılmasına önemli oranda katkı sağlayan orman alanlarının arttırılması için gerekli ve yeterli düzeyde finansman kaynağı oluşturulması gereklidir.

Klasik anlamda enerji ormanlarında üretilen odunlar çoğunlukla ısınma ve pişirmede kullanılmaktadır. Hâlbuki Finlandiya, İsveç, Amerika Birleşik Devletleri ve Kanada gibi bazı ülkelerdeki uygulamalar, elde edilen odunun tesislerde yakılarak elektrik ve ısı enerjisine dönüştürülmesi şeklindedir.(6)

5-ORMANCILAR ÇALIŞMALARINI VE SORUNLARINI ANLATAMIYOR

UNFF ilk toplantısını 2002 yılında New York'ta yaparken bütün orman bakanlarını da toplantıya davet etmiştir. İki hafta süren müzakereler esnasında, beklenen gelişimin sağlanamamasının en önemli nedenlerinden biri **“ormancılığın ve ormancıların derdini iyi anlatamamış olması”** olarak özetlenmiştir.

Gerçekten de gelişmiş ülkelerde toplumun ormancılık konusundaki algısı değişmemiş, **ormancılar ağaç kesip satan tacirler** olarak değerlendirilirken, çevreci sivil toplum örgütleri ormancılığı suçlamaya, sanayi, enerji gibi hâkim sektörlerde, ormancılığı kalkınma önünde bir engel olarak görmeye devam etmişlerdir. Gelişmekte olan ülkelerde de zaten kurumsal ve finansal olarak çok zayıf durumda olan ormancılık kuruluşları aynı nedenlerden dolayı bir türlü yeterli kapasiteye ulaşamamışlardır. (7)

Ormancılık Daha İyi Anlatılmalı

Avrupa'da ormancılık iletişimi için 2011 yılında bir Strateji belgesi geliştirmiştir. Bu belgenin girişinde, konuların küçük bir orman topluluğu dışında iyi anlaşılmamış olduğu, **realite ile halkın algısı arasında çok büyük bir boşluk olduğu** vurgulanmaktadır. Bu algının düzeltilmesi için çok çalışmak gerektiği ve bunun küresel, bölgesel, ulusal ve yerel düzeylerde yapılması gerektiği belirtilmiştir.

Belgede önemli 2 stratejik iletişim amacı belirlenmiştir, bunlar:

- 1- Hedef grupların ormanların yeryüzü için hayati bir öneme sahip olduğu ve sürdürülebilir bir şekilde yönetilmesi gerektiği konusundaki algısının artırılması.
- 2- Sürdürülebilir bir şekilde yönetilen ormanların oksijen sağladığı, karbon depoladığı, biyolojik çeşitliliği koruduğu, odun, şişe mantarı ve diğer pek çok ürün sağladığı, istihdam sağladığı, doğal güzellik oluşturduğu, rekreasyon hizmetleri verdiğini ve diğer pek çok mal ve hizmet sunduğu.(7)

Mesajlarda dikkat edilmesi gereken önemli hususlar şu şekilde sıralanmıştır:

- 1- Ulaşılabilir olmalıyız.
- 2- Propaganda mahiyetindeki söylem ve yayınlardan kaçınmalıyız; samimi olmalıyız.
- 3- Söylem ve mesajlarımızı somut delillerle güçlendirmeliyiz, mümkünse bu mesajları tanınan bilim adamları veya akademik kişilerle iletmeliyiz.
- 4- Elimizde **iyi bir hikâyemiz** olmalı, hikâyeleri ve mesajları lokalize etmeliyiz, yerel ve basit örnekler vermeliyiz.
- 5- İletişim için **profesyonel bir ekip** oluşturmalıyız, modern iletişim araç ve teknolojilerini kullanmalıyız ve yanlış algılara karşı savunma yapmak için her zaman hazırlıklı olmalıyız.(7)

Dünyada Ülke Bazında Yapılan Bazı Çalışmalara Örnekler

İngiltere

İngiltere'de Ormancılık Komisyonu (Forestry Commission) pek çok alanda toplumun algısını ve davranış modellerini ortaya koyan sistematik çalışmalara imza atmıştır. 2003 yılında uygulamaya başladığı "Active England" projesi, konuya daha sistemli yaklaşımın bir örneğidir. Proje, İngiliz halkının spor ve fiziksel aktivitesini arttırmayı amaçlamıştır. Böylece İngiltere'nin Spor Toto teşkilatına benzeyen "Sport England" kuruluşundan da 95 Milyon Pound katkı sağlanmıştır.

Beş ayrı ormanda uygulamaya konmuş olan Proje, hedef grup olarak spor yapma imkânından en az faydalanan kesimleri seçmiştir, bunlar: Kadınlar, siyahlar, azınlık etnik gruplar, 16 yaş altı, 45 yaş üstü, engelliler ve düşük gelirli gruplardı. Projenin uygulandığı ormanlarda maliyeti yüksek olmayan tesisler yapıldı. (Koşu ve bisiklet yolları, tırmanma duvarları, oyun alanları, dinlenme yerleri ve ziyaretçi merkezi) Etkinliklerde, katılanlarla yakından ilgilenen genç ve sempatik elemanlar görevlendirildi, anketler yapıldı, halkın talepleri not edildi ve bütün bunlar yapılırken arka planda da ormancılığın ve Ormancılık Komisyonunun tanıtımı yapıldı.

Kısa bir süre sonra projenin olumlu sonuçları alınmaya başlandı, halkın sosyalleşmesi, spor yapması, sağlığının yanı sıra orman idaresi ile daha iyi ilişkilerin kurulduğu, ormancılık konularına ilginin arttığı ve daha sonra spor yapma amacıyla gelen katılımcıların proje faaliyetlerinde gönüllü olarak çalışmaya başladığı not edildi. Bu projede de altı çizilmesi gereken husus, projenin münhasıran orman idaresini tanıtmaya amacıyla değil, farklı bir gayeyle tasarlanmış olduğudur.(8)

Yine Liverpool'da 2011 yılında Bağımsız Ormancılık Paneli oluşmuş, (sivil oluşum), başına Liverpool Bishopu (papaz) James Jones geçmiştir. Oldukça ilgi çeken Panel, ormanların faydalarını ve toplum hayatına olumlu katkılarını her boyuttan ele almış ve ciddi bir orman sevgisi oluşturmuştur. Panel sonuçlarının yayınlandığı Raporun ön sözünü Bishop yazmış ve Raporun bir bölümünü bütün bu faydaların sağlanmasında orman idaresinin rolüne ayrılmıştır. (D-The Role of Our Public Forestry Organizations).

Bu bölüm mealen “Ancak bütün bunların gerçekleşmesi için Orman İdaresinin kılavuzluğuna ve yönlendirmesine ihtiyaç vardır, orman idaresi yeterli uzman elemanlara sahiptir, bugüne kadar bu işi oldukça iyi yönetmiştir, ormandan ormancılar olmadan gerektiği gibi faydalanamazsınız, bu iş uzmanlık gerektirir.” gibi mesajlar verilmekte ve Orman İdaresi bir güven kuruluşu olarak akıllara yerleştirilmektedir. (9)

İspanya

İspanya'nın Valencia bölgesinde Valencia Üniversitesi, Finlandiya Üniversitesi ve RECOFT'un ortaklaşa yaptıkları bir araştırma çalışması ile ormancılıkta uygulanan politikalara ilişkin halkın görüşleri ortaya konmaya çalışılmıştır.

Çalışmadan yapılan bir takım alıntılar aşağıdadır:

“200'li yıllarda orman ve ormancılık sektörüne ilişkin olarak, kendi görüşleri, davranışları, değerleri ve menfaatleriyle yeni paydaşlar ortaya çıkmıştır. Bu post-materyalizmin bir yansıması olarak; ormanlarla ekonomi ağırlıklı ilişkiden, ekolojik, sosyal ve kültürel ve aynı zamanda ekonomik ilişkiye geçişin yer aldığı yeni bir toplumsal kalkınma modelidir.

Bu değişim doğal olarak hükümet kuruluşlarına, paydaşların değerlerini ve menfaatlerini dengelemek açısından ek bir yük getirmektedir. Eski bir FAO Genel Müdürünün dediği gibi '**ormancılık ağaçları değil toplumu yönetme sanatı olmuştur**'. Bunlar dikkate alındığında doğal kaynakların yönetimi için toplumun görüşleri ve algısı tespit etmeye yönelik araştırmalar yapmak en öncelikli konu haline gelmiştir. Toplumun algısını, görüşünü davranış modellerini ortaya koymak için tesis edilen iletişim iki yönlüdür (Bottom-Up, Top-Down). (10)

Amerika Birleşik Devletleri

Eğlence ve spor amaçlı açık hava faaliyetleri (rekreasyon) ve daha da fazlası. Bu faaliyetler fiziksel mücadele sağlar, ömür boyu sürecek becerilerin geliştirilmesini gerektirir ve doğal hayatın mucizesini ve huşusunu uyandırır. Bu nedenle rekreasyon; bireylerin fiziksel, akılsal ve ruhsal sağlıklarına önemli katkıda bulunur, aileler ve arkadaşlar arasında bağ kurar, tarihi, kültürel mirasla gurur duyma duygusunu aşılır ve topluluklar, bölgeler ve ulus için ekonomik yararlar sağlar. Aslında, açık hava faaliyetleri Amerikan kültürünün önemli bir parçası haline gelmiştir. Aynı şekilde Erkek ve Kız Çocuklar Kulüpleri ve Milli Park İzci Hizmet Ağı, gençlerin açık hava ile bağlarını güçlendirmek için tasarlanan program ve organizasyonların parçası haline getirmek için, gençleri üye yapmaktadır. (11)

Haydi Açık Havaya Ulusal günü

İnsanları bilgisayarlarından uzaklaştırmak ve açık havayla beraber olmaya teşvik eden ülke çapında bir çaba olarak Orman Hizmeti ve Amerikan Rekreasyon Koalisyonu, 2. Yıllık Ulusal Haydi Açık Havaya Gününü başlatmaktadır. Federal düzeyde, federe düzeyde ve yerel düzeyde ajanslarla ve pek çok kilit düzeyde hayranla işbirliği içerisinde bu etkinlikler ulusal ormanlara olan ilginin artması için esin kaynağı olmayı amaçlamaktadır.(12)

İnternet'in ortaya çıkması ve bunun sonucunda iletişim maliyetlerinin düşmesi ile toplum algısının değişmesi yönünde sadece orman idareleri değil sivil toplum örgütleri çok sayıda program uygulamaya başladılar. Örneğin Amerika ve Kanada'da bölge şefine muadil olan "forest rangers" halk tarafından fazla yetenek, bilgi gerektirmeyen basit bir iş olarak algılanmaktaydı. Bunun üzerine gerek USDA (Birleşik Devletler Orman Servisi) gerekse meslek örgütleri orman şefi olabilmek için gerekli şartların ağırlığını, şeflerin sorumluluklarını ve önemini vurgulayan web sayfaları hazırladılar, Wikipedi gibi arama motorlarının vazgeçilmez sitelerinde oldukça detaylı bir şekilde bu şeflerin tanıtımını yaptılar ve halkın algısı değişmeye başladı.

Bu örnekte altı çizilmesi gereken önemli nokta ise, bu ve benzeri tanıtımlar yapıldığı zaman "**propaganda yapılıyormuş**" izlenimi vermekten özenle kaçınılmasıdır. Verdiğimiz örnekte orman şefinin tanıtımı, amacı belli olmayan sıradan bir reklam şeklinde değil, başka bir daha samimi ve güvenli bir ortamda, orman idaresinin profilini yükselten, algısına olumlu katkı yapan çalışmalar yapılmıştır.

Amerika'da **halkın traşlama kesimlere karşı olan negatif tavrına karşı**, önemli sivil toplum örgütlerinden biri olan Amerikalı Ormancılar Topluluğu (Society of American Foresters) bir konsey kararı alarak traşlama kesimin bir silvikültürel uygulama olduğunu, uygun yerlerde ve uygun şartlarda yapılmasının ormana tehdit oluşturmadığını aksine **belli yerlerde isabetli bir uygulama olduğunu** kabul etmiş ve bu kararını halkın anlayacağı bir dilde izah ederek bildiri şeklinde yayınlamıştır. Böylece halkın yanlış algıdan kaynaklanan olumsuz tutumu saygın bir sivil toplum örgütü aracılığı ile iyileştirilmeye çalışılmıştır.(13)

Kosta Rika

İklim Değişikliği Sözleşmesini uygulama konusunda iddialı bir ülke olan Kosta Rika, halkın iklim değişikliğine bakışı, bilgisi ve desteği konusunda yapmış olduğu detaylı bir araştırmada önemli bulgulara ulaşmıştır. Öncelikle halk, iklim Değişikliğinin en önemli nedeni olarak “ormansızlaşmayı” görmektedir. Bu çalışmada **bilgi konusunda hükümete güven duyulmadığı, halkın daha çok televizyon, radyo ve gazetelerden bilgilendiği** ortaya çıkmıştır. Ayrıca aynı mesajın farklı kişiler tarafından verildiğinde farklı reaksiyonların oluştuğu gözlemlenmiştir.

Japonya

Japonya'da orman idaresi “**insanlar için ormanlar**” temel prensibini öne çıkaran bir anlayış ile faaliyetlerini icra etmektedir. Bu slogan sürekli ön planda tutulmaktadır. Ormancılık plan ve programlarında ana amaç ormanların toplumun değişen taleplerini karşılamak olmuştur. Bu hedef doğrultusunda öncelikle ormanlar insanlara açılmıştır. Bu çerçevede; “**öğrenciler için orman**”, “**gönüllü kuruluşlar için orman**”, “**firmalar için orman**”, “**ağaç kültürü için orman**” adları altında programlar uygulanmıştır.

Ayrıca çok geniş bir spektrumda organizasyonları bir araya getiren ve işbirliğini sağlayan model projeler geliştirilmektedir. Bu çalışmalar sonucunda, sadece toplum ve bireyler değil, firmalar ve diğer kuruluşlar da orman ve ormancılığı ekonomik, endüstriyel veya kültürel açılardan gönüllü olarak desteklemektedir. Gönüllü ormancılık faaliyetlerine katılmak isteyen firma sayısı 2011 yılında 3152'yi bulmuştur. Pek çok özel firma kendi bünyesinde oluşturduğu sosyal sorumluluk programları ile ormanların yönetimi ve muhafazası çalışmalarına önemli katkı sağlamaktadır.(14)

2005 ve 2006 yılında Japon Ormancı Li, orta yaşlı- Tokyolu işadamlarından oluşan bir gurubu ormana getirdi. Üç gün boyunca sabah ve öğleden sonra gezi yaptırdı. Sonunda kan testleri **NK(natürel killer) hücrelerinin %40 arttığını** gösterdi. Bir ay sonra NK (doğal öldürücü) hücreleri başlangıçtan %15 daha yükseldi. Buna karşılık **kentsel yürüyüş gezileri** sırasında yaptığı araştırmalarda NK düzeyleri değişmedi.

Çoğumuz, üç günümüzü ormanda yürüyüşe harcamayız. Li parkta bir günlük gezinin aynı etkiyi yaratıp yaratmayacağını merak etti. Bu, daha sonra en az 7 gün boyunca, NK hücreleri ve anti- kanser protein hücrelerinin artmasını sağladı.(15)

Avrupa

Ewald Rametsteiner ve Florian Kraxner'in 2003 yılında yaptığı araştırma çalışması Avrupalıların kendi ormanları ve sürdürülebilir orman yönetimi hakkında ne düşündüğünü ortaya koymuştur. Bu yayının girişinde bir cümle dikkat çekmektedir “**Fact is fact, but the perception is reality**” yani “**gerçek gerçektir, algı ise realite**”. Rapor, son yıllarda Dünya'da

yaşanan gelişmelerin insanların ormanlar hakkındaki görüşünü nasıl etkilediğini detaylı bir şekilde ortaya koymaktadır. Rapordan konumuzla ilgili bazı pasajlar şöyledir:

Avrupalıların yarısından çoğu “orman” denince aklınıza ne geliyor sorusuna tanıdık cevaplar vermiştir: “Temiz hava”, “yeşil”, “sessizlik”, “huzur”, “mutluluk” ve “ağaç.” Buna karşılık “ormancılık” deyince çoğunlukla **negatif** cevaplar alınmıştır. “Ormanlar hakkında ne kadar bilginiz?” sorusuna verilen cevaplar insanların ormanları çok iyi bildiklerini zannettiklerini ortaya koymaktadır. Ülkeler arasında farklılıklar olmasına rağmen “sürdürülebilirlik” kavramının çoğunlukla bilinmediği ortaya çıkmıştır. Yaşlılar sürdürülebilir orman yönetiminin ülkelerinde uygulandığını düşünürken, gençler ve kadınlar ağırlıklı olarak buna inanmadıklarını ifade etmişlerdir.

Doğu Avrupa ormancılığının daha iyi olduğuna dair akademik deliller olmasına rağmen, Batı Avrupalılar, Doğu Avrupa ormancılığının çok kötü olduğuna, hatta ormansızlaşmanın had safhada olduğu tropik ülkelerdekinden daha kötü yönetildiğine inanmaktadırlar. Sonuç olarak genelde Avrupalılar ormanlarının azaldığına, üretim faaliyetlerinin ormanlarını tahrip ettiğine, biyolojik çeşitliliğin tahrip edildiğine inanmaktadır.

Rapor bu yanlış algıların giderilmesi için yeni bilgi ve becerilere ihtiyaç olduğunu, değişen toplum yapısının iyi analiz edilmesi gerektiğini ve her şeyden önce toplumu dinlemek ve anlamak için çaba harcanması gerektiğini söylemektedir.

European Cooperation and Networking in Forest Communication

“Ormancılık iletişimde Avrupa'da İşbirliği Ağı” projesi EFI (Avrupa Ormancılık Araştırma Enstitüsü) ve Finlandiya Ormancılar Birliği ile birlikte yapılan bir çalışmadır. Dört ülkede uygulanmıştır, (Avusturya, Finlandiya, Letonya, Britanya) proje ormancılıkta hükümet kuruluşları, özel orman sahipleri, orman endüstrisi, üniversiteler ve diğer örgütler arasında bilgi akışı ve iletişim konusunu ele almıştır.

Avusturya

Adı Orman Pedagogları (WALDPÄDAGOGIK) olan programın amaçları şu şekilde sıralanmıştır:

1. Çocuklarda pozitif bir orman algısı oluşturmak,
2. Çocuklarla uzun vadeli bir pozitif ilişki kurmak,
3. Çocuklara ormanla ve ormancılarla ilgili unutmayacakları özgün bir deneyimi yaşatmak.

Hedef grup 9-12 yaş ve isteğe bağlı olarak kreşlerde anaokullarındaki çocuklardır. Uygulama aracı, orman gezileri, okullarda verilen özel eğitimler ve hedef 3600 ilkokula en az bir kere ulaşmaktır. Şu ana kadar %60 başarılıdır. Sertifikalı eğitim programları organize edildi, şu ana kadar

1200 kişiye sertifika verildi. “Orman Pedagogları Birliği” kuruldu, böylece çocukların kendi deneyimlerini paylaşacağı ve fikirlerini ifade edecekleri bir forum oluşturuldu.

Bilinç düzeyini yükseltmek ve katılımı cazip hale getirmek için bilgi materyali hazırlandı ve dağıtıldı. Uygulama sonunda elde edilen deneyimler programın çok başarılı olduğunu göstermektedir. Turlara katılan çocuklar oyun havasında ormanları tanımakta ve bu onlar için unutamayacakları bir macera deneyimi olmaktadır. Aynı zamanda ormanlar hakkında bilgi sahibi olarak oldukça olumlu izlenimler elde etmektedirler.

Bu program geçici değil sürekli bir program olarak uygulanmaya devam edilmektedir. Program dolaylı olarak – çocukları hedef aldığı halde – ebeveynler, yetişkinler ve öğretmenler üzerinde de çok olumlu iz bırakmış, kurumun imajı yükselmiştir.

Bulgaristan

Vitosha Milli Parkı'na Ziyaretçi Merkezi kurulmuştur. Be Merkezde Bulgaristan korunan alanları hakkında bilgi verilmekte, ziyaretçilere park gezdirilmektedir. Ayda 300 kişinin ziyareti sağlanmıştır. Ziyaretler çeşitli etkinliklerle zenginleştirilmekte, katılımcılara, dergi, broşür, cd, şapka, harita ve benzeri şeyler dağıtılmaktadır. Bu uygulamanın başarılı olması için tanıtımın önemli olduğu vurgulanmaktadır.

Orman Sahipleri Konfederasyonu

Her yıl 2000 Noel ağacı dağıtılmaktadır. Fidanlar özenle ve şık bir şekilde ambalajlanmakta, fidanın yanında bir ağacın nasıl dikileceği, yetiştirileceğine ilişkin bilgi not, odundan nasıl faydalanılacağını belirten yayınlar ve orman teşkilatının tanıtımı yapılmaktadır. Deneyim olarak “bazen küçük şeyler, önemli” mesajı iletir.

Avrupa Kâğıt Endüstrileri Konfederasyonu

Sürekli bir yayın ile kâğıt endüstrisinin ağaçları öldürdüğü, ormanları tahrip ettiği algısını değiştirmeye çalışmaktadır.

Çek Cumhuriyeti

Avusturya'da uygulanan programın biraz daha değişik versiyonunu uyguluyor. Farklı olarak katılımcılardan para alınmıyor. Bir orman dergisinde sadece bu faaliyetleri anlatan düzenli bir köşe yazısı var. (Ormanlar ve Halk) Ayrıca bir web sitesi kuruldu.

Estonya

Her yıl ormancılık haftası boyunca çok sayıda etkinlik düzenleniyor. Seminerler, odunun değişik kullanımlarını gösteren videolar, ağaç kesme yarışması, orman konulu kitap dağıtımları, ekskürsiyonlar, fotoğraf yarışmaları, orman bilgi yarışmaları.

Letonya

Estonya'ya benzer şekilde ormancılık haftalarında etkinlikler yapılıyor. Stiker, poster dağıtılıyor. Televizyon klipleri, radyo programları hazırlanıyor. Açık hava etkinlikleri düzenleniyor.

Slovakya

Her yıl ormancılık haftasında Slovakya'nın 27 şehrinde büyük etkinlikler yapılıyor. Katılımcı sayısı 100.000'i buluyor. Yaklaşık 100.000 kopya basılı materyal dağıtılıyor. Yaklaşık 100 basın bildirisi yayınlanıyor. Etkinliklere bakanlar gibi tanınmış kişiler katılıyor. Büyük meydanlarda konserler veriliyor, oyunlar oynanıyor, yarışmalar yapılıyor, ağaç dikimleri ile mini arboretumlar tesis ediliyor, çocuklarla ormanlarda mıntika temizliği yapılıyor, sergiler açılıyor, hastanelerdeki kanserli çocuklar ziyaret ediliyor, kan bağışları tertip ediliyor. Ana mesaj **“Ormancılar ormanlarımızla ilgileniyor, bakımlarının ve muhafaza edilmelerinin sorumluluğunu üstleniyorlar, ormanlar emin ellerde”**. Yıllık maliyet 180.000 Euro civarındadır.

6- YENİ ZELANDA'DA ORMAN İDARESİNİN KAPATILIŞI

Yeni Zelanda Ormancılık Enstitüsü Başkanı Andrew McEwen, 2010 yılında İskoçya'da yapılan Ormancılık Konferansında yaptığı konuşmada şu bilgileri vermiştir. “Yeni Zelanda'da 1919 yılında kurulmuş olan Orman Teşkilatının 1987 yılında lağvedilmiştir. Bu beklenmeyen bir olaydır. Orman teşkilatının kapatılmasıyla birlikte devlet, ormancılığın çok küçük bir kısmını kontrol edebilmiş, pek çok ormancılık işlevi değişik kurumlar arasında paylaşılmış, üretim işleri özelleştirilmiş, ormancıların pek çoğu ya kendi bir iş kurmuş veya ufak tefek firmalarda iş bulmuştur.”

Orman teşkilatının kapatılmasının temel nedeni; toplumun artık kendi doğal ormanlarında odun üretimi yapılmasını ve bu ormanları ağaçlandırma ile getirilen suni ormanlarla değiştirilmesini istememesi olarak göstermektedir. Özellikle orman üretiminin gözle görülebilen doğaya açık faaliyetler olması, üretim yapılmış alanların peyzajı bozması, derelerde oluşan sedimentler, doğal afetler sonucu altyapılarda hasar oluşması toplumun kafasında olumsuz bir ormancılık algısı yaratmıştır. Buna iklim değişikliği olgusu ile artan bilinç, yağmur ormanlarında yaşanan tahribatın oluşturduğu görüntüler de eklenince, toplum ormancılık hakkında olumsuz bir izlenim edinmiştir.

Çok daha vahim sonuçlar doğuran diğer arazi kullanımları gözle görülemediğinden bu kadar tepki doğurmamıştır. Durum bu şekilde değişirken, ormancıların ormanları en iyi kendilerinin yöneteceğini düşündükleri, toplumdaki sosyal değişimi görmedikleri, anlamadıkları vurgulanmakta ve bu çatışmayı ormancıların kaybettiği belirtilmektedir.

Şimdi artık ormanların “çevre dostu yenilenebilir” bir ürün ürettiği, bu ürünlerin yenilenebilir olmayan çimento, çelik, alüminyum, petrol, plastik, kömürden daha çok tercih edilmesi gerektiği mesajını topluma vermekte zorlanıyoruz, çünkü işin sonu ağaç kesmeye dayanıyor ve bunu hâlâ izah edemiyoruz. Sertifikasyon çabaları da sonuç vermiyor, bu çalışmalarla belki orman idare kalitesini arttırıyoruz ama doğan ek maliyetleri karşılayacak bir talep oluşturamıyoruz. Bu durum, toplumun ormanlar ve ormancılık hakkındaki algısı değişmeden düzelmeyecektir. (16)

KAYNAKÇA

1. Baechler, N.C.,2009. Orman yangınları ile mücadelede halk katılımı: Fransa'daki orman yangını katılımı uygulaması, 1. Orman yangınları ile mücadele sempozyumu, Ocak 2009, Antalya .
2. Ormancılıkta sektörel planlamanın 50. Yılı uluslararası sempozyumu bildirileri, 2013 Antalya, policydirection for forest environmental servicesı n korea Yohan Lee, Sunjin Ahnand Hyundeok Seok Korea Rural EconomicInstitute 117-3 Hoegi-Ro, Dongdaemun-Gu, Seoul, 130-710, Korea
3. http://en.wikipedia.org/wiki/Forest_schools
4. http://en.wikipedia.org/wiki/International_Day_of_Forests
5. Küresel ısınmanın önlenmesinde ormanların rolü ve önemi bildirisi, arş. Gör. Hayati Zengin ve ark., Türk ormancılığında uluslararası süreçte acil eyleme dönüştürülmesi gereken konular sempozyumu, Aralık 2005, Antalya.
6. Ormanların karbon döngüsü ve çölleşmeyle mücadeleye katkısının irdelenmesi bildirisi, Melahat Şahin, Türk ormancılığında uluslararası süreçte acil eyleme dönüştürülmesi gereken konular sempozyumu, Aralık 2005, Antalya.
7. Ministerial Declaration, UNFF, A/CONF.199/PC/8, 2002
8. Active England, UK Forestry Comission, 2009
9. Independent Panel on Forestry, Liverpool, 2012
10. Publicperception on forestryissues in theRegion of Valencia, M. Fabra-Crespo1,B. Mola-Yudego, D. Gritten, E. Rojas-Briales, ETS,Unv.of.Finland,RECOFTC,2012
11. Amerikan seçmenlerinin ormancılığa bakışını tespit etmeyi amaçlayan çalışmalardan biri, Devlet Ormancılarını Ulusal Birliğı NASF'ın bir şirkete yaptırmış olduğı araştırma raporundan alınmıştır.
12. <http://www.fs.fed.us/sustainableoperations/youth.shtml>
13. <http://www.fs.fed.us/recreation/>
14. Forestresourcesuse, attitude, and perception of local residents to wards community based forest management, Cynthialalaina Ratsimbazafy,Kazuhiro Harada and Mitsuru Yamamura,2012
15. <http://www.treehugger.com/economics/japans-forest-therapy-program-taps-healing-powers-forests.html>
16. <http://www.cfc2010.org/papers/session9/mcewan-s9.pdf> 18.th Commowealth Forestry Conference

SONUÇ ve ÖNERİLER

ORMAN GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
ALGI ARAŞTIRMASI
İZMİR ORMAN BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ ARA RAPORU

ANALITIK

SONUÇ VE ÖNERİLER

Araştırmamızda yüz yüze anket metodu, çeşitli kesimlerle odak grup toplantıları, STÖ'ler ile görüş alışverişi, çeşitli dünya ülke uygulamaları taraması ve araştırma ekibi beyin fırtınası sonucuna bağlı olarak aşağıdaki görüş ve öneriler sunulmuştur.

TEKNİK ORMANCILIKTAN TOPLUM ORMANCILIĞINA

Hızlı nüfus artışı, sürekli gelişen teknoloji ve buna bağlı olarak insanların yaşam seviyesinin giderek yükselmesi sonucunda ormanlardan yararlanmanın şekli giderek değişmiştir. Başlangıçta sadece odun üretimi amaçlı ormancılık çalışmaları yapılırken, günümüzde ormanların ekolojik ve çevresel faydaları ön plana çıkmıştır. Toprak koruma, su üretimi, yaban hayatı, rekreasyon, biyolojik çeşitlilik, toplum sağlığı, iklim koruma gibi birçok fonksiyon göz önüne alınmış, insan odaklı ormancılık, toplum ormancılığı ortaya çıkmıştır.

Günümüzde ormancılık yönetimi, nüfusun çok büyük kısmının kentlere, büyük şehirlere kayması, çevre bilincinin yükselmesi, şehirlilerin ormanlardan beklentilerinin kırsal kesimle kıyaslandığında çok farklılıklar göstermesi sonucu hızlı bir değişim sürecine girmiştir.

İzmir'de görüldüğü gibi şehirliler, kırsal kesimden çok farklı olarak, biyolojik çeşitlilik, iklim değişikliği, toprak koruma, temiz hava, temiz su, piknik alanları vb. insan için hayati meseleler ile ilgilenmekte, ormanlara bunları koruyan doğal servetler olarak bakmaktadır. Bazen birkaç ağacın kesilmesi bütün bir şehri, milyonlarca insanı ayağa kaldırmaktadır.

Bütün bu değişimler ve duyarlılıklar göz önüne alındığında, ormancuların İzmir gibi büyük şehirlere ve turizm bölgelerindeki ormanlara farklı bir gözle bakmaları, farklı bir yönetim tarzı geliştirmelerini zorunlu kılmaktadır. Artık, bu ormanların klasik modellerle planlanamayacağı, korunamayacağı, özetle, geçmişten beri gelen mevcut ormancılık yönetiminin yeterli olamayacağı aşikârdır.

Dolayısıyla, ormancuların ormancılık yönetim şeklini en azından İzmir gibi büyük şehirlerde değiştirmek, geliştirmek zorundadır. İzmir yol çevrelerinde ve turizm bölgelerinde yapılacak her türlü ormancılık faaliyetinde toplumun, STÖ'lerin duyarlılığı düşünülerek, fikirleri alınmak durumunda kalacaktır.

Türkiye'nin kırsal kesimlerinde hızlı göç dolayısıyla kaçakçılık, açmacılık, kaçak odun tüketimi vb. zararlar hızla azalır, koruma problemleri gittikçe ortadan kalkarken, İzmir OBM'de orman ağaçlarını değil ama orman alanlarını korumak çok daha zor olmaktadır, olacaktır. Mevcut muhafaza memurluğuna dayalı koruma sistemi ile buralarda başarılı olmak mümkün görülmemektedir.

Tüm bu ormanlar yeni bir anlayışla, belli bir süreç içerisinde planlanmalı ve yönetilmelidir. Bu konuda geç kalınmamalıdır. Geç kalındığı takdirde ormancılar ileride büyük sivil toplum hareketleri ile karşı karşıya kalabilirler.

İZMİR BÜYÜKŞEHİRDİR

İzmir denildiğinde ilk akla gelen, milyonlarca insanın yaşadığı bir büyükşehir olasıdır. Bu durumda ormancılıkla ilgili algı yönetiminin hedef kitlesi, öncelikle İzmir halkı olmalıdır. OBM İzmir'de yapacağı ormancılık etkinliklerinde halkla daha yoğun işbirliği yapmalıdır; toplumda çeşitli hedef grupları tespit edilmeli bu gruplara yönelik organizasyon yapılmalıdır. Organize gruplar harekete geçirilerek ormancılık algısını artıracak eylemlere gidilmelidir. "Orman bir ağaçtan çok daha fazla şey ifade eder, sadece, herkese bunu daha anlatmadık!" anlatmak için çalışacağız, sürdürülebilir projeler uygulayacağız.

Orman Gönüllüleri Kurulmalı

İzmir en büyük öğrenci şehirlerinden biridir. İzmir OBM, öğrenciler arasında özellikle üniversite öğrencileri arasında "orman gönüllüleri" örgütlenmesinde teşvik edici olmalı, bu konuda rektörler ve okul yöneticileri ile işbirliği içinde çalışmalıdır. Orman gönüllüleri örgütü ile ilişkileri sürdürülebilir şekilde devam ettirmelidir. Kurulacak orman gönüllüleri örgütü periyodik yayın çıkararak halka ulaşmalı, ormancılık konularında çeşitli etkinliklerde bulunmalıdır. Bu örgüt mensubu gençlere eğitimle birlikte kart, sertifika verilerek onurlandırılmalıdır. Tatillerde ormanlarda kamp ve tatil yapmaları sağlanmalı, doğayı ve ormanı kendi bakış açılarından arkadaşlarına anlatmalıdırlar. Böylece orman gönüllülerine saygınlık kazandırılmalı, sayılarının artırılması sağlanmalıdır.

Dünya Ormancılık Günü Kutlamaları Çeşitlendirilmeli

OBM, 21 Mart Dünya Ormancılık Günü etkinliklerinin ağırlık noktasını okullara ve üniversiteye taşınmalıdır. Öğrenciler arasında sanatsal etkinlikler temalı yarışmalar açılmalıdır. Tiyatro, resim, hikâye, roman vd. yarışmalar yaparak ormancılık ve ormancılar dolaylı yoldan gündemde tutulmalı, yapılan çalışmalar bu yolla halka anlattırabilmelidir. Bu etkinliklerde başarılı olanlar ödüllendirilmeli, ödüller OGEM-VAK ve diğer STÖ'lerden karşılanabilmelidir.

Dünya Ormancılık Günü Etkinlikleri Halka İndirgenmeli

İzmir OBM, 21 Mart Dünya Ormancılık Günü ve Dünya İklim Değişikliği kutlamalarını ormancıların dışına taşıyarak, değişik grupların yer aldığı kitlelere ve STÖ'lere kutlatmalıdır. Ormancılık haftasında sempozyumlar düzenleyerek halkın katılımı sağlanmalıdır. Bu sempozyumların düzenleyicileri ve bildiri sağlayıcıları mutlaka ormancılık dışında gruplardan ve STÖ'lerden oluşmalı, buralarda resmi protokol uygulamaktan kaçınılmalıdır.

OGM VE OBM YAPTIKLARI İŞLERİ VE SÜREÇLERİ GÖZDEN GEÇİRMELİ

OGM ormanlarla ilgili birçok işi bir arada yapmaktadır. Günümüzde ormancılık teknik ormancılığından toplum ormancılığına geçiş halindedir. Orman teşkilatı aynı kadro ve imkânlarla teknik hizmetlere ilaveten toplumsal istekleri de yerine getirmekle karşı karşıyadır. Bu durumda ormancılar yaptıkları işleri yeniden değerlendirmeye tabi tutmalı; tartışmaya açmalıdırlar.

Orman yangınları doğal afettir. Doğal afetlere müdahale İçişleri Bakanlığı ile yerel yönetimlerin görevidir. OGM teşkilatının %60'ı, zamanlarının %50'sini orman yangınları ile mücadeleye ayırmaktadırlar. OGM yangınlar için harcadığı yüksek maliyetin yanında, elemanlarının ormancılık hizmetlerine zaman ayıramaması daha ağır bir maliyet oluşturmaktadır.

Birçok gelişmiş ülkede gönüllü itfaiyecilik uygulanmaktadır. İzmir'de orman ve çevreye duyarlık gelişmiş, halk bu konularda yeterli bilince ulaşmıştır. İzmir'de gönüllü itfaiye örgütü kurmak için yeteri kadar gönüllü bulmak zor olmayacaktır. Bilhassa kırsal kesimlerde gönüllü itfaiyeciler bir takım teknik araçlarla desteklenirse, orman yangınına daha kısa sürede müdahale etmeleri sağlanır. İzmir OGM kırsal kesimde gönüllülerden oluşan itfaiye örgütü kurarak, belediyelerin orman yangınlarında daha aktif olmalarını sağlamalıdır. Böylece OGM personeli üzerindeki orman yangın hizmetlerinin yükünü azaltmalıdır. Zamanla da orman yangınları konusunda İçişleri Bakanlığının daha aktif olarak devreye girmesini sağlamalı, OGM toplum ormancılığı yapmak için daha çok eleman ve zaman kazanmalıdır.

Orman yangınları için ayrılan bütçe yangın “öncesi yapılacaklar, yangın esnasında yapılacaklar ve yangın sonrası yapılacaklar” olarak üç eşit kısma ayrılmalıdır.

Geçen yıl İzmir Karşıyaka'da günde ortalama 5.000 ziyaretçisi olan bir hipermarkette yangın fotoğraf sergisi açılması yangın algı yönetimi açısından son derece başarılı bir hizmettir. Aynı şekilde ormancıların siteleri ve otelleri ziyaret ederek onları yangın konusunda bilgilendirmeleri ve benzeri etkinlikler çeşitlendirilebilir, çeşitlendirilmelidir. Yangın konusu topluma yaygınlaştırılarak onların dikkatlerinin çekilmesi ve farkındalık yaratılması önemli algı yönetimidir.

OGM Hizmet Satın Almaya Yönelmeli

OGM hizmet üretmek yerine, hizmet satın alma yoluna gitmelidir. Yapılacak işleri ihale ederek özel ormancılık şirketlerine yaptırmalıdır. İzmir OBM yönetimi işleri planlayan, ihale eden, kontrol eden bir yapıya kavuşmalıdır. Bu yolla açığa çıkacak eleman işgücüsüyle toplum ormancılığına yönelmelidir.

ORKÖY Yapısal Olarak ve Yaptığı Hizmetler Açısından Yeniden Değerlendirilmelidir

Bir FAO müdürü ormancılıktaki değişimi “ormancılık, ağaçları değil, toplumu yönetme sanatı olmuştur” şeklinde ifade etmektedir. Aynı şekilde günümüzde orman koruma, ağaç korumadan saha korumasına dönüşmüştür. Bu nedenle ORKÖY orman köylerinde odun israfını önlemek için çatı kredisi, mantolama kredisi, güneş enerjisi gibi odun tüketimini azaltmaya yönelik projelerden vazgeçmelidir. Şu anda bütün büyük şehirler doğalgaz kullanmaktadır ve odun tüketimi en düşük düzeydedir.

Ülkemiz teknik ormancılıktan toplum ormancılığına geçerken ORKÖY buna uyum sağlamalı, şehirli çalışan insanın ihtiyacı olan köy ve orman turizmini geliştirici bir eylem içinde olmalıdır. Milyonlarca insanın çalıştığı bir büyükşehirde insanların ormanda dinlenmeleri ve zihinlerini boşaltmaları bir ihtiyaçtır. Bu açıdan İzmir yakınlarındaki orman köylerinde köy ve orman turizmi geliştirilir; ORKÖY bunu destekleyebilir. Köy-orman turizmi gerek dinlenme gerekse organik gıda açısından gelecek vaat etmektedir.

İzmir'de doğal güzellikleri ile öne çıkan birçok dağ, yayla ve göl çevresi bulunmaktadır. Özellikle hafta sonları dağcılık, doğa yürüyüş, fotoğraf kulüp ve dernekleri ile birlikte birçok etkinlik organize edilebilir. Mesela, Bergama Kozak Yaylası, Kemalpaşa Nif Dağı, Buca Kaynaklar, Ödemiş Bozdağ, Ödemiş Gölcük Yaylası, Ödemiş Subatan Yaylası, Özdere Kalemlik Ormanı, Selçuk Meryemana, Belevi Keçi Kalesi, Yamanlar Dağı-Karagöl, vd. Buralarda köylülere turizm kredisi verilerek, köy-orman projesi uygulanabilir. Bu yolla ormanlar değerlendirilir, köylüler para kazanır, halk da ormanda dinlenir.

Çatalkaya ile Yamanlar Dağı, dağ sporlarının amatör düzeyde yapıldığı yerlerdir. Buralarda da doğa yürüyüşleri, bisiklet turları, ata binme, dağa tırmanma ve benzeri sporlar organize edilerek halkın ormanda kafasını boşaltmaya olan ihtiyacı giderilirken köylülerimiz de pansiyonculuk ve organik gıda üretimi ile gelir elde ederler. Bu konuda İzmir Kalkınma Ajansı, İzmir İl Özel İdaresi gibi kurumlarla işbirliğine gidilebilir.

OGM toplumsal algısının yetersiz olduğu bir durumda, OGM amblemi yerine “ORKÖY kredisi” tabelası kullanılması algı yönetimi açısından faydalı olmamaktadır. Faydalı ormancılık hizmeti yapan ORKÖY, yapılanmasının temini için hizmet dağınıklığının azaltılması, (birçok konuda kredi yerine, belli başlı birkaç alanda kredi, özellikle pansiyonculuk kredisi) gerekmektedir. Mekânsal olarak dağılmamalı, belli köylere veya bölgelere odaklanmalıdır. Bu açıdan OGM algı yönetimiyle uyumlu bir yapıya kavuşmalıdır.

OGM VE OBM TOPLUMA HİZMETLERİNİ ANLATACAK ÖRGÜTLENMEYE GİTMELİ

Ormancıların en büyük sorunu, insanüstü gayretlerle çalışmalarına rağmen kendilerini ve hizmetlerini topluma anlatamamalarıdır. Bu nedenle örgütlenmelere önem verilmeli bu konuda sürdürülebilir bir aktivite içinde olunmalıdır.

Ormancılar geniş alanlarda ve halkın gözünden uzak yerlerde çalıştıklarından yapılan işlerden toplum haberdar olmamaktadır. “Ormancılar ormanlarda hangi faaliyetleri yapıyorlar,” konusunda da halkın bilgilendirilmesini önemsemek gerekmektedir. “Etanın, artımın, aralamanın” ne olduğu halka anlatılmalıdır. Mesela “ormanlarımızın yılda 40 milyon m³ artım yaptığı, ormancılarının bunun 20 milyon m³’ünü kestiği, kalan 20 milyon m³’ün ormanlarda artıma bırakıldığı, ormanlarımızdaki ağaç servetinin her yıl artarak devam ettiği” şeklinde bir izah ormancılara saygınlık kazandırır; halkın güvenini sağlar. Aksi durumda Avrupa’da olduğu gibi “ormancılar ormanları kesip satıyorlar” algısı oluşabilir. STÖ’ler “ormanlar tahrip ediliyor” algısına sahip olurlarsa, ormanlarda nöbet tutmaya ve ormancılara ağaç kestirmemeye başlarlar. Bu konuda bilgilendirme faaliyetleri aralıksız sürdürülmelidir. Bu yapılmadığında halkımızda oluşacak negatif algı işleri zorlaştırır.

Gönüllü Orman Müfettişliği Kurulmalı

Fahri trafik müfettişliğinde olduğu gibi “gönüllü orman müfettişliği” organizasyonu kurulmalıdır. Bu müfettişler belirli bir eğitimden geçirildikten sonra, orman teşkilatıyla iç içe çalışmalıdır. Ormanları daha sık ziyaret ederek gördükleri yanlışlıkları ve eksiklikleri orman teşkilatına ve basına bildirmelidirler. Böylece teşkilat-ormancılık-vatandaş arasında köprü oluşturulabilir.

OBM Basın ve STÖ'lerle Daha Yakın İlişki İçinde Olmalı

İzmir OBM yerel tabanda sivil toplum örgütleriyle ve basınla daha sıkı ilişki içinde olmalıdır. Basın ve STÖ'lerle sürdürülebilir bir şekilde bir arada olmalıdır. OGM mensupları, ormancılık hizmetlerinin her hektarı için bir basın veya STÖ mensubunu ormana götürmelidir. Bizzat ormandaki hizmetlerini göstermeli, yapılan hizmetleri onların ağzından halka duyurmaya çalışmalıdır. İzmir OBM’de bir bölge müdür muavini bu işler için tam zamanlı görevlendirilmelidir. Eskişehir OBM’de yapılan odak grup toplantısında bir orman mühendisi; “Eskişehir Çevre Derneği bize '10 cm çapındaki küçük fidanları bile kesiyorsunuz, sizde hiç vicdan yok mu' diyordu. Onları ormana götürüp yaptığımız işi gösterdik. 10 cm çapındaki fidanları neden kestiğimizi anlattık. Doğrusunu anlayınca tepki azaldı.” demiştir.

İzmir OBM, web Sayfasını Toplum Ormancılığına Dönük Yeniden Yapılandırılmalı

OBM resmi web sayfasını gözden geçirmelidir. Web sayfası halka açık olarak yeniden tanzim edilmelidir. İzmir Orman Bölge Müdürlüğü web sitesine giren bir vatandaş ormanla ilgili merak ettiklerini orada bulabilmelidir. Mesela, fidanın nasıl dikileceğini ve nelere dikkat edeceğini burada bulabilmelidir. Hangi piknik alanına-mesire yerine gidebileceğini, gideceği yerlerinin özelliklerini internette görebilmelidir. Ormanda yürümenin sağlık açısından ne gibi iyileştirme sağlayacağı bilgileri, iklim değişikliği ve orman ilişkisi gibi birçok etkinlik ve bilgileri bulabilmelidir. Böylece web sayfası ile resmi ormanlıktan toplum ormanlığına geçiş için bir adım daha atılmış olur.

Sosyal Medya Daha Etkin Kullanılmalı

Sosyal medya günümüzde çok aktüeldir. Genç kuşaklar daha yoğun olmak üzere toplumla birliktelik kurmak, haberleşmek ve başka pek çok şey için sosyal medyayı kullanmaktadır. Toplumun yoğun olarak yer aldığı sosyal medyada OBM de yer almalıdır. Mesela, facebook'da "ormanı keşfet" kampanyalı bir sayfa oluşturulabilir. Twitter'da "orman tweetleri" ailelere, gençlere doğayı kendi çevrelerinde nasıl tecrübe edebileceklerini göstermek ve yer seçme konusunda bilgi sağlamak için kullanılabilir.

OBM'nde Bir Sosyal Medya Uzmanı İstihdam Edilmeli

Facebook ve twitter'ı daha etkin kullanmak için İzmir OBM'de bir sosyal medya uzmanı istihdam edilmelidir. Bu eleman, orman gönüllüleri ve diğer yandaş topluluklarla işbirliği halinde sosyal medyada ormanlık konusunu etkin bir şekilde çalıştırmalıdır. Sosyal medyayı etkin kullanmanın, halkla bütünleşmenin en etkili yollarından biri olduğu bilinci içinde gereken yapılmalıdır.

ORMAN İÇİ DİNLENME YERLERİ KULLANIMI YENİDEN DÜZENLENMELİ

İzmir OBM, orman içi dinlenme alanları açısından oldukça zengin bir Bölge Müdürlüğüdür. İzmir'de 59 adet mesire yeri ve 1 adet Kent Ormanı bulunmaktadır. Mesire yeri ve kent ormanlarından 2012 yılında 648 bin vatandaşımız dinlenme, eğlenme ve spor ihtiyaçlarını karşılamıştır. Ancak İzmir'in 4 milyonun üzerinde bir nüfusunun %71'inin hemen hemen hiç pikniğe gitmediği göz önüne alındığında var olan piknik alanlarının yetersizliği ortaya çıkar. İzmir OBM, İzmir ormanlarını toplum ormanlığı istikametinde yeniden planlamalıdır.

Ödemiş ilçesinin Bozdağ Gölcük Yaylası ve yine aynı bölgedeki Subatan Yaylası, Karşıyaka ilçesinin kuzeyindeki Yamanlar Dağı üzerinde bulunan Karagöl ve Bergama ilçesini çevreleyen dağlardan kuzeydeki Madra Dağında bulunan Kozak Yaylası gününbirlik turizme ve yayla turizmine elverişli alanlardır. Buralarda orman turizmi için köylülere pansiyonculuk kredisi verildiğinde, orman turizmi geliştirilmiş olur.

Dağ ve Doğa Yürüyüşleri açısından İzmir’de doğal güzellikleri ile öne çıkan bir çok dağ, yayla ve göl çevresi bulunmaktadır. Özellikle hafta sonları dağcılık, doğa yürüyüşü, OBM desteğinde STÖ’ler tarafından organize edilebilir. Özellikle Bergama Kozak Yaylası, Kemalpaşa Nif Dağı, Buca Kaynaklar, Ödemiş Bozdağ, Ödemiş Gölcük Yaylası, Ödemiş Subatan Yaylası, Özdere Kalemlik Ormanı, Selçuk Meryemana, Belevi Keçi Kalesi, Yamanlar Dağı-Karagöl, Bornova Çiçekli Köy, Bornova Homeros Vadisi, Balçova ve Urla Demircili doğa ve macera tutkunları açısından son derece değerli güzergâhlardır. İzmir OGM, STÖ’ler ve belediyeler vasıtasıyla halkın bu yerlere götürülmesini, orman köylüleri aracılığıyla da halkın yiyecek ve yatacak ihtiyaçlarının karşılanması organize edilebilir.

Orman içi dinlenme yerleri ormancılıkla toplumun buluşma yerleridir. Ormanlılar kendilerini en iyi şekilde bu mekânlarda ifade edebilir. Halkın dinlenme alanlarına nasıl gideceğinden, burada bulunmakla hangi faydaları elde edeceğine kadar birçok bilgi çeşitli metotlarla halka aktarılmalıdır. Buralarda yoğun bir şekilde OGM tabelaları kullanılarak, ormanların çeşitli faydaları anlatılmalıdır. Böylelikle orman ve ormancılık algısını geliştirmelidir.

Orman İçi Dinlenme Yerlerinde Çocuklar ve Ailelere Ulaşılmalı

Orman hizmetleri, öğrencilere, ailelere ve öğretmenlere doğal kaynaklar ve çevreyle ilgili olarak gençlik odaklı bilgi ve kaynaklar sağlar. Çocuklarla doğa ve açık hava arasında bağ kurmayı sağlar. İzmir OBM, daha çok çocuğu eğlenerek, daha sağlıklı olarak ve doğa hakkında daha çok öğrenerek açık havaya gitmeye teşvik etmelidir. Bu, kamu alanlarının değeri hakkında farkındalık yaratılarak, doğal kaynaklar ve çevre alanlarında bilinç oluşturmak yavaş yavaş çocuklara aşılanmalıdır. Böylece çocuklar mutlu olacak, bu durumu gören aileler de durumdan memnun bir şekilde ormancılarla daha yakın ilişki içine gireceklerdir. Ailelerle ilişki kurmanın en kolay yolu çocuklardan geçer.

Orman İçi Dinlenme Alanlarında Spor Etkinlikleri Artırılmalı

Orman içi dinlenme alanlarında spor yolları yapılmalı, halkın buralara götürülmesi sağlanmalıdır. Bu konuda belediyeler, Sağlık Bakanlığı ve sivil toplum örgütleriyle işbirliği içerisinde olmalıdır. Buralarda spor yapmakla ülkemizin toplum sağlığına etkileri ilmi olarak ortaya konmalıdır. Mesela, yakın ormanlarda dağ bisikleti parkurları tespit edilerek, bisiklet kulüpleri ormana çekilebilir. İzmir’e yakın ormanlar hem bisiklet sporu için, hem ormancı-halk bütünleşmesi için kullanılabilir. Bisiklet Federasyonu ile işbirliği içinde projeler geliştirilebilir.

Ormancılıkla İlgili Tavsiye ve Yasak Mesajları Sevilen Bir Hayvanla Verilmeli

ABD Ormancılık örgütü “Smokey” ismini verdiği bir ayıyı ormancılığın sembolü haline getirmiştir. smokeybear.com adresli web sayfası, her yaşta insana hitabeden bir içeriğe kavuşturulmuştur. Orman yangınından korunmak için kuralları Smokey koymakta, konu daha sempatik bir şekilde çözümlenmektedir. “Burada ateş yakılmaz” yerine “Smokey burada ateş yakmanızı istemiyor” daha sempatik ve etkin bir mesajdır. Ormancılığın her aktivitesi Smokey ile bütünleşmiştir, ormanda davranışla ilgili kuralları ormancılar değil Smokey koymaktadır.

Sincap Amblemi Daha Çok Kullanılarak Ön Plana Çıkarılmalı

Ülkemizde de aynı mantıkla 1996 yılında sevimli bir hayvan olan “sincap” ön plana çıkarılmış; ancak konuya gereken önem sürdürülebilir bir şekilde verilememiştir. Sincap çocuk dergisi başta olmak üzere bilhassa piknik alanlarında sevimli bir hayvan olan sincap yoğun olarak OGM ile birlikte kullanıldığında daha iyi netice almak mümkündür. Mesela, “twitterın ilk tweet sincabını takip edin” ile işe başlanır, sincap figürü facebook ve twitterda etkin olarak kullanılabilir. Ormancılıkla ilgili merak edilen her konuda sincap.com sitesi açılabilir. Bu sitede her yaştan insana hitap edecek içerik ortaya konabilir.

ORMAN VE ORMANCILIKLA İLGİLİ ÇALIŞMALAR HEDEF GRUPLARCA TOPLUMA ULAŞTIRILMALI

Ormancılar geniş alanlarda ve sütte gerisinde çalıştıklarından, kendilerini ifade etmekte zorlanmaktadırlar. Bazı meslek grup ve örgütleri toplumla daha çok iletişim içindedirler. Bu meslek gruplarıyla yakın ilişki kurarak, ormancıları ve ormancılığı topluma anlattırma yolları açılmalıdır. Ancak ilgili meslek gruplarının ormana götürülmesi sürdürülebilir olmalı birkaç defa ile yetinilmemelidir.

Din Adamları Ormana Götürülmeli

Ormancıların en yakın işbirliği kurması gereken bir meslek grubu da din görevlileridir. Şimdiye kadar ilişkiler söz temelinde sürdürülmüştür. Din adamlarının vaaz ve sohbetlerinde ağaçlama ve orman yangınlarından bahsetmeleri yeterli sayılmıştır. Hâlbuki başta İl Müftüsü olmak üzere din adamı grupları ormanlara götürülerek yapılan hizmetler anlatılmalıdır. Din adamlarının gördüklerini anlatmaları toplumda daha büyük etki yaratacaktır. Çünkü insanımız duyduğundan çok, gördüğüne inanır. Din adamlarından orman gönüllüleri grupları kurulabilir. Bu konuda çeşitli etkinlikler yapılabilir.

Öğretmenler ormana götürülmeli

Toplumda en etkili meslek gruplarından biri de öğretmenlerdir. Öğretmeler de ormana götürülmeli, bu konuda Milli Eğitim İl Müdürü ile yakın ilişki içinde çalışılmalıdır. Öğretmenler gördüklerini anlatmak yoluyla ormancıların yaptığı hizmetlerin topluma duyurulmasında ve anlatılmasında faydalı olurlar. Öğretmenler gönüllü ormancılar için elverişli bir kitledir. Bu kitleden mutlaka yararlanılmalıdır. Öncelikle yapılması gereken iş öğretmenleri ormancılık konusunda örgütlemektir. Ancak bu etkinlikler sürdürülebilir şekilde yapılmalıdır.

ORMANCI ALGISI DEĞİŞTİRİLMELİ

Ormancı denildiğinde halk algısı orman muhafaza memurudur. Geçmişin orman ağaçlarını koruma refleksinin temsilcisi olan orman muhafaza memuru devrini kapatmak üzeredir. Resmi üniformalı, elinde silahı ile bir güvenlikçi görüntüsü, günümüz algısına uygun değildir. Bu nedenle “ormancı” algısını yenilemeye ihtiyaç vardır. Yangın, damga ve üretim hizmetlerinde “bölge şefi” olmak fedakârlık isteyen bir meslektir. Bölge şefinin yaptığı olağanüstü hizmetlerle ilgili bir hikâye, bir film yapmaya ihtiyaç vardır. Orman yangınına söndürmek için

hayatını ortaya koymuş onlarca orman mühendisi görev şehidi vardır. Bunlardan bir tanesinin hikayesinin film veya klip haline getirilmesi algı açısından büyük öneme haizdir. Böyle bir filmle “kahraman orman mühendisi” figürü ortaya konulabilir. Böylece ormancı algısı orman mühendisine yönlendirilmelidir. Ancak bu yolla gerçek ormancı algısı ortaya konmuş olacaktır.

Ormancı algısının yenilenmesi için sanattan yararlanılmalı

Algının düzeltilmesine yardımcı olması için roman, hikâye veya sinemadan yararlanılabilir. Bu konuda bir senaryo yarışması açılabilir ve sponsorluk için bir kuruluştan yararlanılabilir. Çeşitli yöntemler kullanılarak roman yazdırılır, ana karakteri ormancı olan bir eser oluşturulabilir, dizisi veya filmi çekilebilir. Bu konuda sponsor olacak bir çok büyük firma bulunabilir. İzmir orman ve ormancılık bilinci gelişmiş illerimizdendir. İzmir OBM bir süpermarket girişinde orman yangınlarıyla ilgili açtığı sergi algı yönetimi açısından büyük bir başarıdır. Bu şekilde iş adamlarından sanat olayları için sosyal sorumluluk projeleri desteği sağlanabilir. Sosyal sorumluluk projeleri günümüzde kamuoyu oluşturmada çok önem kazanmıştır. Birçok firma bu sahada konu bulamamaktadır. Bu firmalara hazır bir planla gidildiğinde başarılı neticeler almak mümkündür.

Sonuç

Yukarıda sıralanan öneriler bir bütün halinde görülmeli ve sürdürülebilir şekilde uygulanmalıdır. Bunların neticesinde elde edilecek sonuç; “ormanları ormancılara bırakalım, onlar en güzelini yapar!” algısının kamuoyunda yerleşmesi ve ormancılık hizmetlerinde toplumun ormancılara desteğinin sağlanmasıdır. Ormancılar her konuda açık şeffaf ve bilgilendirici olmalıdırlar. Mesela, halkımız orman, koru, park arasındaki ayrıntıları bilememektedir. Mesela, bir orman ile park arasındaki fark kamuoyuna anlatmalı, orman tarifini halkın belleğine yerleştirmelidir. İzmir ormanları çevresinde bulunan yaşlı ağaçlar bir hikâyesi olan ağaç şeklinde halka açılabilir. Bunlar değerlendirildiği zaman algı yönetiminde ileri aşamalara ulaşılmış olur.

ANALITIK